

ปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี
สถาบันราชภัฏเพชรบุรี

สารนิพนธ์
ของ
นายเลิศ เรืองสินภิญญา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา

ตุลาคม 2545

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

650.0411

๑๘๘๑ ปี

๑.๓

ปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี
สถาบันราชภัฏเพชรบุรี

บทคัดย่อ

ของ

นายเลิศ เรืองสินปัญญา

19 พ.ย. 2545

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา

ตุลาคม 2545

๒ 1๖๒๕๕๒

เลิศ เรื่องสิทธิปัญญา. (2545). ปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจระดับ

ปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ :

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ :

รองศาสตราจารย์ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาระดับปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ใน 6 ด้าน คือด้านหลักสูตร ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก เปรียบเทียบระดับปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ จำแนกตามตัวแปร เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โปรแกรมที่ศึกษา รายได้ผู้ปกครองต่อเดือน และอาชีพผู้ปกครอง ตลอดจนรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนของนักศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 227 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าและแบบสอบถามปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t - test และ F - test

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาชาย มีปัญหามากกว่านักศึกษาหญิง

2. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. นักศึกษาที่มีโปรแกรมที่ศึกษาต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. นักศึกษาที่รายได้ผู้ปกครองต่อเดือนต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาที่รายได้ผู้ปกครองต่อเดือนมากกว่า 15,000 บาท มีปัญหามากกว่านักศึกษาที่รายได้ผู้ปกครองต่อเดือน 5,001 - 10,000 บาท

นักศึกษาที่รายได้ผู้ปกครองต่อเดือน 10,001 - 15,000 บาท.และนักศึกษาที่รายได้ผู้ปกครองต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท.

5. นักศึกษาที่อาชีพผู้ปกครองต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่อาชีพผู้ปกครองรับจ้าง และธุรกิจส่วนตัว มีปัญหามากกว่านักศึกษาที่อาชีพผู้ปกครองเกษตรกร

THE LEARNING PROBLEMS OF UNDERGRADUATE STUDENTS
IN BUSINESS ADMINISTRATION
PHETCHABURI RAJABHAT INSTITUTE

AN ABSTRACT

BY

MR.LERD RUENGSINPINYA

Presented in partial fulfillment of the requirement for the
Master of Education degree in Business Education
At Srinakharinwirot University

October 2002

Lerd Ruengsinpinya . (2002). *The learning problems of undergraduate students in Business administration Phetchaburi Rajabhat Institute*. Master Project M.Ed. (Business Education). Bangkok: Graduate School Srinakharinwirot University. Advisor : Assoc.Prof.Suwat Watanawong.

This research is to study the learning problems of students in six aspects, which are: curriculum, teaching and learning method, learners, instructors, evaluation, and teaching and learning medias and facilities, and compare these problems according to the following variables : sex, the achievement of learning, learning program, the income per month of guardian and the career of guardian .

The sample used in this research is 227 persons of undergraduate students in business administration, faculty of management science, Phetchaburi Rajabhat Institute. The devices used to accumulate the information are questionnaires constructed in the forms of rating scaled checking and open – ended types . Statistics used to analyze the data are percentage, mean, standard deviation, t - test and F - test

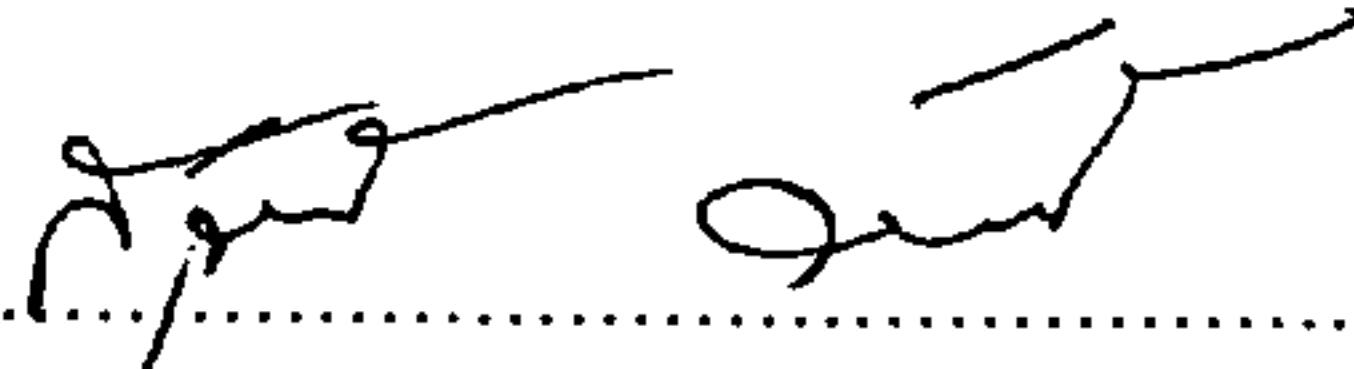
The finding of research were as follows:

1. The sex were different at a statistic no significant as a whole, but in each domain such as the curriculum domain was different at a statistic significant at .05, Male have more problems than female.
2. The achievement of learning were different at a statistic no significant as a whole.
3. The learning program were different at a statistic no significant as a whole.
4. The income per month of guardian were different at a statistic no significant as a whole, but in each domain such as teaching and learning method domain was different at a statistic significant at .01. The income per month of guardian more than 15,000 baht have more problems than the income per month of guardian 5,001 - 10,000 baht, the income per month of guardian 10,001 - 15,000 baht and the income per month of guardian less than 5,000 baht.

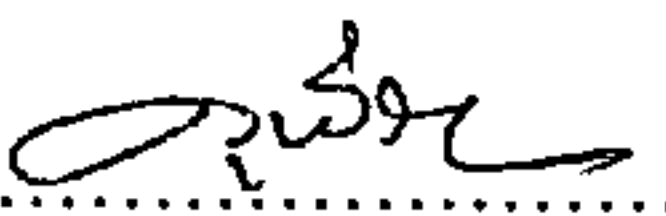
5. The career of guardian were different at a statistic no significant as a whole, but in each domain such as teaching and learning method domain was different at a statistic significant at .05. The wage- income and the self-business have more problems than the agriculturist.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการ
สอบ ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้

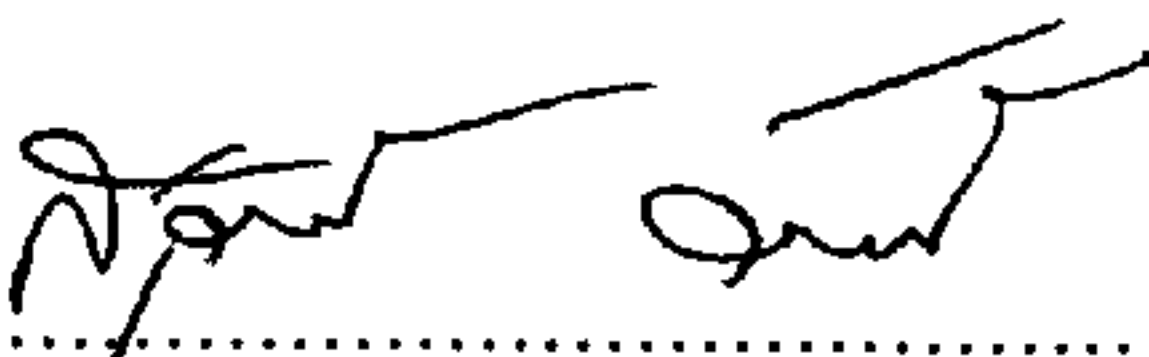
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

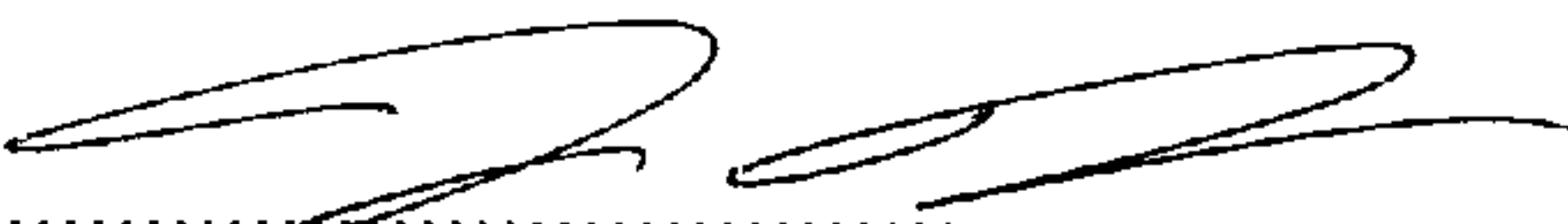

.....
(รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

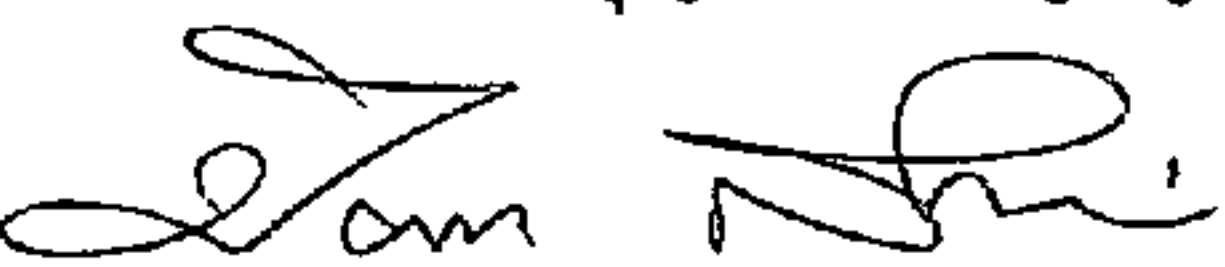
ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ้มไทย)

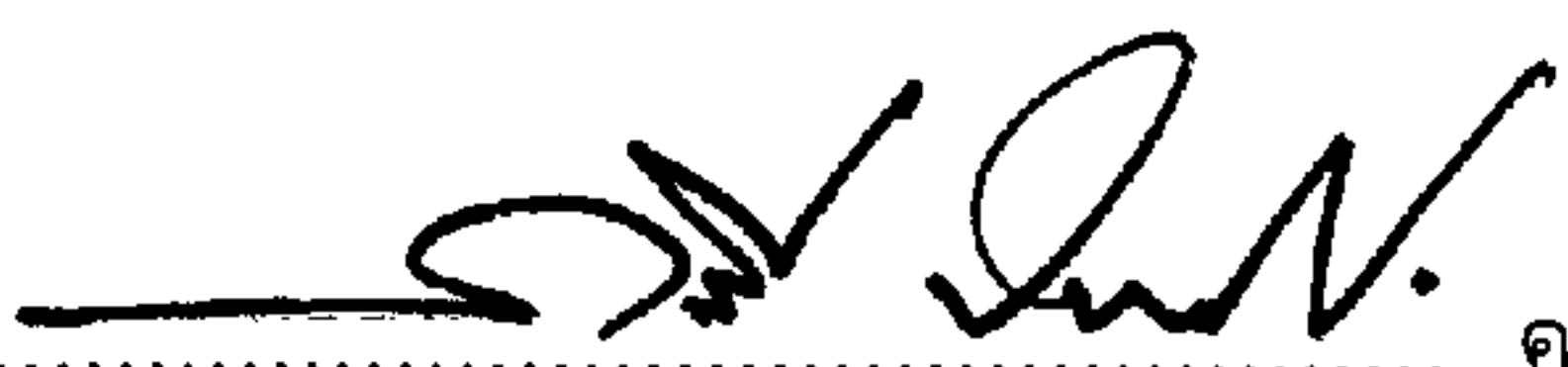
คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ปิยดา สมบัติวัฒนา)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะสังคมศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กวี วรกวิน)

วันที่.....4.....เดือนตุลาคม พ.ศ. 2545

ประกาศคุณประการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ดีด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และประธานคณะกรรมการสอบ รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์ และอาจารย์ปิยดา สมบัติวัฒนา ที่ได้ให้ความรู้ แนวคิด และคำปรึกษา ตลอดจนช่วยตรวจและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนกระทั่งสารนิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสิ้นสมบูรณ์ ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ดังกล่าวเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ดร.จารึก ชุกิตติกุล อาจารย์เสนาะ กลิ่นงาม และผู้ช่วยศาสตราจารย์ นรีนารถ ศรีวรรณารถ ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณ อธิการบดี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี คณบดีคณะวิทยาการจัดการ คณะอาจารย์ และขอขอบคุณนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ปีการศึกษา 2545 ที่ให้ความร่วมมือ ทำให้การดำเนินการในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ เป็นผลสำเร็จด้วยดี

ขอขอบคุณเพื่อนๆ และผู้เกี่ยวข้องซึ่งไม่ได้กล่าวนาม ณ ที่นี้ที่ให้ความช่วยเหลือในการ ให้ข้อมูล ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าและให้กำลังใจ ทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยดี

เลิศ เรืองสินภิญญา

สารบัญ

บทที่	หน้า
1	บทนำ
	ภูมิหลัง.....1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....3
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....3
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....4
	กรอบความคิดในการวิจัย.....6
	สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....7
	ประวัติสถาบันราชภัฏเพชรบุรี.....7
	วัตถุประสงค์และโครงสร้างหลักสูตร.....8
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน.....10
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหาด้านการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา.....24
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....28
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....33
	การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....33
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....33
	ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ.....34
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....35
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....35
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....35

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	63
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	63
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	63
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	63
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	64
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	64
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
อภิปรายผล.....	68
ข้อเสนอแนะ.....	73
บรรณานุกรม.....	76
ภาคผนวก.....	82
ภาคผนวก ก หนังสือขอความร่วมมือ.....	83
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	86
ภาคผนวก ค แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	88
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	98

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพของนักศึกษา.....	39
2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาในการเรียนของนักศึกษาวิชา การบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี โดยรวม และรายด้าน.....	41
3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการเรียนของนักศึกษาวิชา การบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรีด้านหลักสูตร โดยรวมและรายข้อ.....	42
4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการเรียนของนักศึกษาวิชา การบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรีด้านวิธี การจัดการเรียนการสอนโดยรวมและรายข้อ.....	44
5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการเรียนของนักศึกษาวิชา การบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรีด้านผู้เรียน โดยรวมและรายข้อ.....	46
6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาในการเรียนของนักศึกษาวิชา การบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรีด้านผู้สอน โดยรวมและรายข้อ.....	47
7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาในการเรียนของนักศึกษาวิชา การบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรีด้านการวัดและ ประเมินผลโดยรวมและรายข้อ.....	49
8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชา การบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรีด้านสื่อการเรียน การสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกโดยรวมและรายข้อ.....	51

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
9 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรีสถาบันราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตามเพศโดยรวม และรายด้าน.....	53
10 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหาร ธุรกิจ ระดับปริญญาตรีสถาบันราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนโดยรวมและรายด้าน.....	54
11 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหาร ธุรกิจ ระดับปริญญาตรีสถาบันราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตามโปรแกรมที่ศึกษา โดยรวมและรายด้าน.....	55
12 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหาร ธุรกิจ ระดับปริญญาตรีสถาบันราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตามรายได้ผู้ปกครอง ต่อเดือนโดยรวมและรายด้าน.....	56
13 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน เป็นรายคู่ จำแนกตามรายได้ผู้ปกครองต่อเดือน.....	57
14 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหาร ธุรกิจ ระดับปริญญาตรีสถาบันราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง โดยรวมและรายด้าน.....	58
15 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน เป็นรายคู่ จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง.....	59
16 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการเรียนที่มีต่อโปรแกรมที่ศึกษา.....	60

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การจัดการศึกษาในประเทศไทยนั้น นอกจากมุ่งพัฒนาให้ประชาชนมีความรู้ ความสามารถที่จะแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้แล้ว ยังมุ่งพัฒนาให้ประชาชนมีความรู้พื้นฐาน ด้านการประกอบอาชีพ ซึ่งการจัดการศึกษาในปัจจุบันมุ่งที่จะดำเนินการเพื่อให้ประชาชนปรับปรุง ชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น จึงเป็นที่ยอมรับกันว่าการศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้มนุษย์สามารถ พัฒนาคุณภาพชีวิตของตน สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างสันติสุข และสามารถเกื้อหนุน การพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านของ ประเทศ ซึ่งการจัดการศึกษาในแต่ละระดับมีความต่อเนื่องกันและมีความสำคัญในตัวเอง และ ต่างก็มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความเจริญงอกงามในทุก ๆ ด้าน การจัดการศึกษาให้บรรลุทั้งด้าน ปริมาณและคุณภาพไปพร้อม ๆ กันจำเป็นต้องจัดให้เหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่น สังคม และความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีร่วมด้วย ตามแผนพัฒนาการศึกษา แห่งชาติ ฉบับที่ 8 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ของการศึกษาไทย ที่พึงประสงค์ในอนาคตไว้ว่า “การศึกษา มุ่งพัฒนาคนที่สมดุลทั้งด้านร่างกาย ปัญญา จิตใจ และสังคมให้คนไทยมีคุณลักษณะมองกว้าง คิดไกล ใฝ่ดี มีวินัยในตนเอง มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตใน โลกยุคโลกาภิวัตน์ การศึกษาที่จัดให้ต้องสอดคล้องกับความต้องการของบุคคล ให้การศึกษาเป็น กระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนได้รู้จักเสาะแสวงหาความรู้ด้วยตนเองในรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย และรักที่จะเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อสังคมยุคข้อมูลข่าวสาร และ สังคมแห่งการเรียนรู้และเป็นการศึกษาที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา ให้โอกาสผู้เรียนมี บทบาทร่วมในการพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ” (รุ่ง แก้วแดง. 2541 : 61 - 62)

สถาบันอุดมศึกษานับว่ามีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้แก่ประเทศ ตั้งแต่เริ่มแรกที่ทำหน้าที่เป็นแหล่งผลิตและเตรียมบุคคลเข้ารับราชการมาสู่สังคมปัจจุบันซึ่งเป็นการเตรียมประชาชนเพื่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย เป็นการผลิตกำลังคนระดับสูงในสาขา วิชาการและวิชาชีพต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการและแผนพัฒนาประเทศ ซึ่งการศึกษาใน ระดับอุดมศึกษาเป็นการศึกษาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ ความสามารถในสาขาวิชา ต่าง ๆ ในระดับสูง โดยเฉพาะการประยุกต์ทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติ การสร้างสรรค์และเผยแพร่

ความรู้ การพัฒนาทั้งทางวิชาการและวิชาชีพการริเริ่มพัฒนาประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม

สถาบันราชภัฏเพชรบุรีเดิมทำหน้าที่ผลิตครู อาจารย์ ซึ่งบุคลากรที่มีอยู่จำนวนมากมีความรู้ความสามารถ ความชำนาญในด้านการผลิตครู แต่ปัจจุบันมีบทบาทเปลี่ยนไปต้องทำหน้าที่ผลิตบัณฑิตทางธุรกิจอีกหน้าที่หนึ่ง ดังนั้นสถาบันราชภัฏเพชรบุรีจึงจำเป็นต้องเร่งรัดดำเนินการพัฒนาบุคลากรเพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจใหม่ ทั้งในด้านปริมาณ คุณวุฒิและคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการ โดยเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการปฏิบัติงานให้แก่อาจารย์อย่างพอเพียง

การจัดหลักสูตรและวิธีการฝึกอบรมที่สถาบันหรือหน่วยงานระดับอุดมศึกษาจัดขึ้นเพื่อสนองความต้องการของอาจารย์ให้บรรลุตามที่ต้องการจึงเป็นการจัดแบบคาดการณ์หรือตามสิ่งที่สังเกตหรือคิดว่าควรจะเป็น ซึ่งหากได้มีการสอบถามปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ เช่นผู้เรียนไม่มีความพร้อมในการเรียน การจัดเนื้อหาไม่ตรงกับความต้องการของผู้เรียน ผู้สอนไม่ใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน ให้นักเรียนมีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น (รัตนา ประเสริฐศรี 2543 : 2) ปัญหาการเรียนของนักศึกษามักเกิดได้เสมอในทุกระดับการศึกษา จะแตกต่างกันบ้างก็เพียงปัญหาเหล่านั้นจะมีมากหรือน้อย ดังนั้นสถาบันราชภัฏเพชรบุรีจึงจำเป็นต้องรู้ถึงปัญหาในการเรียนของนักศึกษาจากตัวนักศึกษาเองอีกส่วนหนึ่งเพื่อนำปัญหาที่พบมาดำเนินการแก้ไข และพัฒนาปรับปรุงคุณภาพของนักศึกษาที่จะไปเป็นบัณฑิตให้มีคุณภาพทัดเทียมกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นในอนาคต

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ในด้านหลักสูตร ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุง และพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้ตรงกับสภาพความต้องการของผู้เรียนอันจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรทั้งยังเป็นการให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายอันจะเอื้ออำนวยต่อความก้าวหน้าและประสิทธิภาพของบุคลากรให้ได้ผลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และส่งผลไปถึงประสิทธิภาพของการพัฒนาการศึกษาของชาติในลำดับต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาระดับปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตาม เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โปรแกรมที่ศึกษา รายได้ผู้ปกครองต่อเดือน และอาชีพผู้ปกครอง
3. เพื่อรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการเรียนของนักศึกษา วิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลที่ได้จากจากการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบปัญหาในการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี ซึ่งจะเป็นแนวทางแก่ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน และบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาปรับปรุงแก้ไขและจัดบริการต่าง ๆ ในกระบวนการเรียนการสอนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
  - 1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจโปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป และโปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 227 คน
  - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ก็นักศึกษาที่เป็นประชากรทั้งหมด จำนวน 227 คน
2. ตัวแปรที่ศึกษา
  - 2.1 ตัวแปรอิสระ
    - 2.1.1 เพศ
      - 2.1.1.1 ชาย
      - 2.1.1.2 หญิง

2.1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.1.2.1 ต่ำ (1.00 - 1.99)

2.1.2.2 ปานกลาง (2.00 - 2.99)

2.1.2.3 สูง (3.00 - 4.00)

2.1.3 โปรแกรมที่ศึกษา

2.1.3.1 โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป

2.1.3.2 โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ

2.1.4 รายได้ผู้ปกครองต่อเดือน

2.1.4.1 ต่ำกว่า 5,000 บาท

2.1.4.2 5,001 - 10,000 บาท.

2.1.4.3 10,001 - 15,000 บาท.

2.1.4.4 มากกว่า 15,000 บาท.

2.1.5 อาชีพผู้ปกครอง

2.1.5.1 ธุรกิจส่วนตัว

2.1.5.2 รับจ้าง

2.1.5.3 รับราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ

2.1.5.4 เกษตรกร (ทำสวน ทำนา ทำไร่ ประมง เลี้ยงสัตว์)

2. ตัวแปรตาม คือ ปัญหาในการเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัญหาในการเรียน หมายถึง เหตุ ข้อขัดข้อง ที่เกิดขึ้นและเป็นอุปสรรคต่อการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป และโปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรีในด้านต่อไปนี้

1.1 ปัญหาด้านหลักสูตร หมายถึง เนื้อหาสาระของหลักสูตร จุดประสงค์ของการใช้หลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ที่ไม่เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ความไม่ต่อเนื่องของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ เนื้อหาวิชาไม่ทันต่อเทคโนโลยี วิทยาการสมัยใหม่ ซึ่งจะเป็นผลให้ การเรียนการสอนไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตรที่วางไว้

1.2 **ปัญหาด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน** หมายถึง เหตุ ข้อขัดข้อง หรืออุปสรรคต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ด้านการเรียน วิธีการสอน เช่น การจัดแบ่งเวลาแต่ละรายวิชาไม่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียน เทคนิคการสอนของผู้สอน ระยะเวลาในการเรียนการสอน การใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน การสร้างบรรยากาศการเรียนการสอน การมอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองในรายวิชา

1.3 **ปัญหาด้านผู้เรียน** หมายถึง เหตุ ข้อขัดข้อง หรืออุปสรรคต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียน ซึ่งอาจเป็นอุปสรรคต่อการเรียน เช่น ปัญหาด้านเวลาเรียน พื้นความรู้เดิม การเดินทางมาเรียน การเงิน ความสัมพันธ์กับเพื่อนในชั้นเรียน สภาพแวดล้อมทางครอบครัว

1.4 **ปัญหาด้านผู้สอน** หมายถึง เหตุ ข้อขัดข้อง หรืออุปสรรคต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับครูผู้สอน เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ในวิชาที่สอน ความรับผิดชอบต่อนักศึกษา บุคลิกภาพและจริยธรรมของครู ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพการเรียนของนักศึกษา

1.5 **ปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผล** หมายถึง เหตุ ข้อขัดข้อง หรืออุปสรรคต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลและประเมินผล การกำหนดเกณฑ์ในการวัดผลและประเมินผล ความไม่สอดคล้องระหว่างวิธีการวัดผลและประเมินผลกับรายวิชาที่สอน

1.6 **ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวก** หมายถึง เหตุ ข้อขัดข้อง หรืออุปสรรคต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับใช้สอน ซึ่งจะส่งผลทำให้การเรียนการสอนขาดคุณภาพ ตลอดจนอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมที่อยู่ในสภาพที่ไม่สามารถช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปได้อย่างสะดวก

2. **นักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ** หมายถึง ผู้ที่กำลังเรียนโปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป และโปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545

3. **ระดับปริญญาตรี** หมายถึง หลักสูตรในระดับปริญญาตรี 4 ปี ของคณะกรรมการสภาสถาบันราชภัฏที่เปิดสอนในแต่ละสาขาวิชา

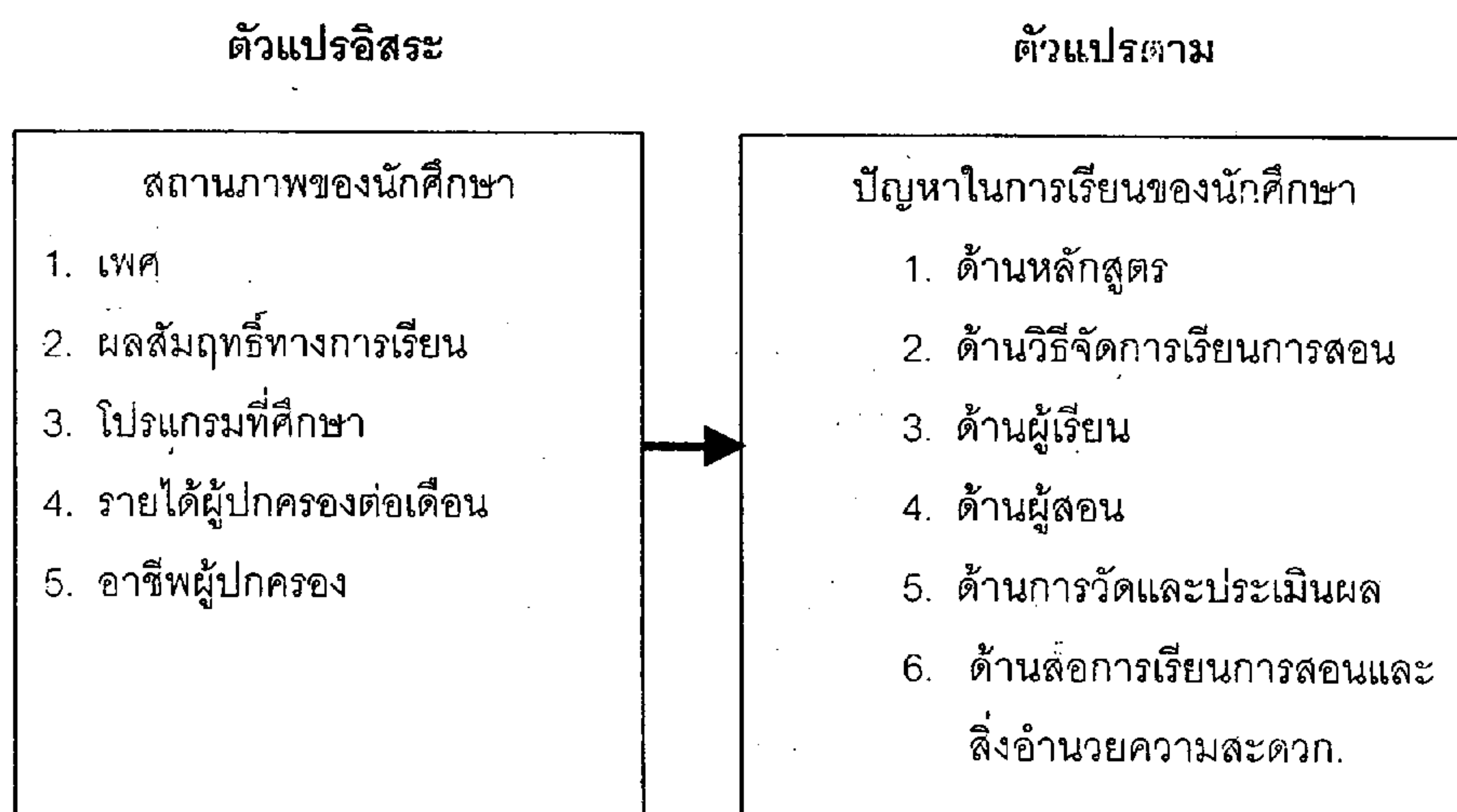
4. **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมที่แสดงถึงความสามารถของนักศึกษา ซึ่งวัดผลการเรียนเฉลี่ยทุกรายวิชา เมื่อสิ้นภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 แบ่งเป็น 3ระดับ ดังนี้

4.1 **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ** หมายถึง นักศึกษาที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 1.00 - 1.99

4.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง หมายถึง นักศึกษาที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.00 - 2.99

4.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง นักศึกษาที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 - 4.00

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาในการเรียนแตกต่างกัน
2. นักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีปัญหาในการเรียนแตกต่างกัน
3. นักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ที่เรียนต่างโปรแกรมกัน มีปัญหาในการเรียนแตกต่างกัน
4. นักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจที่รายได้ผู้ปกครองต่อเดือนต่างกันมีปัญหาในการเรียนแตกต่างกัน
5. นักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจที่อาชีพผู้ปกครองต่างกันมีปัญหาในการเรียนแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. ประวัติสถาบันราชภัฏเพชรบุรี
2. วัตถุประสงค์และโครงสร้างหลักสูตรโปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไปและโปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน
  - 3.1 หลักสูตร
  - 3.2 การจัดการเรียนการสอน
    - ความหมายของการเรียนการสอน
    - ลักษณะการสอนที่ดี
  - 3.3 การวัดและการประเมินผล
    - ความสำคัญของการวัดและการประเมินผล
    - กระบวนการในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน
  - 3.4 สื่อการเรียนการสอน
    - คุณสมบัติของสื่อการสอน
    - ประโยชน์ของสื่อการเรียนการสอน
    - ประเภทของสื่อการเรียนการสอน
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในการเรียนการสอน

ประวัติสถาบันราชภัฏเพชรบุรี

โรงเรียนฝึกหัดครูเพชรบุรี เดิมตั้งอยู่ที่จังหวัดราชบุรี ชื่อว่าโรงเรียนฝึกหัดครูกสิกรรมเปิดสอนครั้งแรกเมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2469 ต่อมาปี พ.ศ. 2470 ได้ย้ายมาอยู่ที่พระรามราชนิเวศน์ จังหวัดเพชรบุรี และยกฐานะขึ้นเป็นโรงเรียนฝึกหัดครูมูลในปี พ.ศ. 2476 ได้เปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนฝึกหัดครูประกาศนียบัตรจังหวัดเพชรบุรี ในปีต่อมา พ.ศ. 2481 ได้ย้ายสถานที่ไปก่อสร้างใหม่ที่บริเวณวัดเกตุมี่เนื้อที่ 18 ไร่ และเปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนฝึกหัดครูเพชรบุรี ในระหว่าง พ.ศ. 2504 - 2507

ได้รับมอบโอนที่ดินจากผู้มีจิตศรัทธาจำนวน 58 ราย เนื้อที่ 200 ไร่เศษ ที่ตำบลนาข่วง อำเภอเมือง จึงได้ย้ายสถานที่เรียนจากบริเวณวัดเกตมาอยู่ที่ใหม่เมื่อ พ.ศ. 2508 และกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศยกฐานะเป็นวิทยาลัยครูเพชรบุรี ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2512 ต่อมาในวันที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2535 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า พระราชทานนามว่า “สถาบันราชภัฏ”

สถาบันราชภัฏเพชรบุรีได้จัดการศึกษาออกเป็น 6 คณะวิชาได้แก่

1. คณะครุศาสตร์
2. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
3. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
4. คณะเทคโนโลยีการเกษตร
5. คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
6. คณะวิทยาการจัดการ

สำหรับคณะวิทยาการจัดการได้จัดการศึกษาออกเป็น 3 โปรแกรมวิชาได้แก่

1. โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ
2. โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป
3. โปรแกรมวิชานิติศาสตร์

วัตถุประสงค์และโครงสร้างหลักสูตร

โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป

ระดับปริญญาตรี

จุดประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาบริหารธุรกิจระดับวิชาชีพชั้นสูง (Professional) และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพธุรกิจได้เป็นอย่างดี
2. เพื่อผลิตบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจ ในระบบเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับธุรกิจ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการตัดสินใจดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อผลิตบุคลากรที่สามารถนำวิทยาการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาช่วยในการดำเนินงานธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. เพื่อผลิตบุคลากรที่มีเจตคติที่ดีต่อธุรกิจ และมีค่านิยมในการประกอบอาชีพอิสระอย่างมีจรรยาบรรณ มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ

โครงสร้างหลักสูตร

หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 149 หน่วยกิต โดยมีสัดส่วนหน่วยกิตแต่ละหมวดวิชาและแต่ละกลุ่มวิชา ดังนี้.

1. หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป	33 หน่วยกิต
1.1 กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร	9 หน่วยกิต
1.2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	9 หน่วยกิต
1.3 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	6 หน่วยกิต
1.4 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	9 หน่วยกิต
2. หมวดวิชาเฉพาะด้าน	106 หน่วยกิต
2.1 กลุ่มวิชาเนื้อหา	84 หน่วยกิต
2.2 กลุ่มวิชาวิทยาการจัดการ	15 หน่วยกิต
2.3 กลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	7 หน่วยกิต
3. วิชาเลือกเสรี	10 หน่วยกิต

โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ

ระดับปริญญาตรี

จุดประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อผลิตบัณฑิตด้านบริหารธุรกิจที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารธุรกิจระดับวิชาชีพ (Professional) และนำไปประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดี
2. เพื่อผลิตบัณฑิตด้านบริหารธุรกิจที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทางด้านวิชาชีพ เช่น ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ การบัญชี การเงินและการธนาคาร การตลาด การบริหารอุตสาหกรรม เลขานุการ คอมพิวเตอร์ธุรกิจ การจัดการคุณภาพธุรกิจระหว่างประเทศ ธุรกิจบริการ สามารถประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีเจตคติที่ดี และทักษะเพียงพอที่จะดำเนินธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาตนเองให้มีความรับผิดชอบต่อสังคม
4. เพื่อผลิตบัณฑิตที่สนองความต้องการของตลาดแรงงานและสอดคล้องตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
5. เพื่อให้บัณฑิตสามารถนำความรู้ไปเป็นแนวทางการศึกษาในระดับสูงต่อไป

โครงสร้างหลักสูตร

หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 149 หน่วยกิต โดยมีสัดส่วนหน่วยกิตแต่ละหมวดวิชาและแต่ละกลุ่มวิชา ดังนี้

1. หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป	23 หน่วยกิต
1.1 กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร	9 หน่วยกิต
1.2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	9 หน่วยกิต
1.3 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	6 หน่วยกิต
1.4 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	9 หน่วยกิต
2. หมวดวิชาเฉพาะด้าน	106 หน่วยกิต
2.1 กลุ่มวิชาเนื้อหา	84 หน่วยกิต
2.2 กลุ่มวิชาวิทยาการจัดการ	15 หน่วยกิต
2.3 กลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	7 หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี	10 หน่วยกิต

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน

หลักสูตร

หลักสูตรนับเป็นหัวใจและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการเรียนการสอน เพราะการจัดการศึกษาจะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับหลักสูตร ดังที่กิติมา ปรีดีติลล (2532 : 60) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรโดยสรุปว่า หลักสูตร หมายถึง เอกสารที่กำหนดโครงการศึกษาของผู้สอนโดยกำหนดความมุ่งหมายของการศึกษา เนื้อหาของความรู้ และประสบการณ์ที่จะจัดให้กับผู้เรียนกระบวนการเรียนการสอนและการประเมินผล ประจักษ์ ศรีวัฒนพงศ์ (2535 : 108) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายหลักสูตรว่าเป็นแนวทางในการจัดเนื้อหาสาระที่นำมาบรรจุไว้ในหลักสูตรได้อย่างเหมาะสมนอกจากนี้ยังเป็นแนวทางในการกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนและบอกให้สาธารณชนได้ทราบหลักสูตรนั้น ๆ มีความต้องการให้ผู้เรียนเกี่ยวข้องหรือดำเนินการอย่างไรบ้างกับทรัพยากรภายในชุมชน ทั้งยังเป็นแนวทางในการบริหารของสถาบันการศึกษาว่าควรจะมีจุดมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปในลักษณะใด

เมื่อทราบจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแล้ว ในการที่จะทราบถึงความคิดของผู้เรียนมีต่อหลักสูตรนั้น ๆ อย่างไร จะต้องรู้รายละเอียดของเนื้อหาวิชาที่จะบรรจุในหลักสูตรว่า เนื้อหาสาระสอดคล้องเป็นไปตามจุดประสงค์ของหลักสูตรมากน้อยเพียงใด สนับสนุนให้เรียนรู้และผู้สำเร็จการศึกษาสามารถออกไปประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด

ลีปนพนธ์ เกตุทัต (2536 : 54) ให้ความเห็นว่าการผลิตบัณฑิตในอนาคตจะต้องมุ่งให้บัณฑิตมีความรู้พื้นฐานและประสบการณ์ ลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ได้แก่ มีความรู้ภาษาไทยดี ความรู้ทางสังคมและรักษาวัฒนธรรมไทย รู้ภาษาต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา สามารถเข้าสังคมและวัฒนธรรมของชาวต่างประเทศได้ และมีความรู้วิชาการหรือวิชาชีพแขนงใดแขนงหนึ่งอย่างลึกซึ้งพร้อมมีประสบการณ์ในการฝึกปฏิบัติในสาขาวิชาชีพนั้น ดังที่พยอม วงศ์สารศรี (2529 : 3) ได้กล่าวว่าการบริหารงานในสถานศึกษาเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องรับผิดชอบให้ผู้เรียนในสถานศึกษานั้นมีความรู้ ความสามารถตามหลักสูตร เมื่อผู้เรียนจบหลักสูตรบริหารธุรกิจแล้วจะทำให้เกิดการพัฒนาด้าน พัฒนาอาชีพ และพัฒนาสังคม กล่าวได้ว่า ผู้เรียนสามารถเป็นที่พึ่งตนเองและที่พึ่งของครอบครัวได้ สรุปได้ว่า หลักสูตรบริหารธุรกิจมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน บัณฑิตที่จบการศึกษาและออกไปประกอบอาชีพในองค์กรธุรกิจและอุตสาหกรรมจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับหลักสูตรที่สถานศึกษากำหนดขึ้น นอกจากนั้นหลักสูตรที่ดีจะต้องพัฒนาให้นักศึกษาเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และปฏิบัติงานในอาชีพในแขนงวิชาที่ศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน ดังที่ เบื้อง กิจรัตน์ (2532 : 13 - 14) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายนั้นเป็นการกำหนดทิศทางในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรนั้น เพื่อให้รู้ว่าจัดการศึกษาเพื่ออะไร ผู้เรียนมีคุณสมบัติเช่นไร ส่วนเนื้อหาสาระเป็นการกำหนดหัวข้อต่าง ๆ และเนื้อหาสาระนั้นจะต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของชำนาญ ชื่นจิตร (2537 : 51) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าจุดมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาช่างที่เหมาะสมกับสภาพสังคมไทยในปัจจุบัน พบว่าจุดมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาช่างควรมีสาระและทิศทางอย่างไร และเมื่อทราบจุดมุ่งหมายของหลักสูตรย่อมสามารถกำหนดเนื้อหาความรู้ กิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบันได้

การจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน เป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของการศึกษา และเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จและความสำคัญของผู้บริหาร

นักการศึกษาหลายท่านได้ศึกษาและให้ความหมายไว้หลายอย่าง แต่ก็คล้ายคลึงกันไว้ดังนี้

ละเมียด ลิมอักษร (2516 : 4 - 7) สรุปความหมายของการสอนจากแนวความคิดของนักการศึกษาคนสำคัญ ๆ ไว้ดังนี้

การสอน คือ การถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียน

การสอน	คือ	การฝึกให้ผู้เรียนขบคิดปัญหาต่าง ๆ
การสอน	คือ	การแนะแนวทางให้ผู้เรียนค้นพบความรู้ด้วยตนเอง
การสอน	คือ	การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม

และสติปัญญา

สุมิตร คุณานุกร (2518 : 135) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การสอน คือ การที่บุคคล ผู้หนึ่ง นำเอาความรู้สึกลึกซึ้งคิด และชีวิตของตนเองมาเผยให้บุคคลอีกผู้หนึ่งทราบ เพื่อให้ผู้เรียนได้ พิจารณาและเลือกสรรเอาคุณสมบัติ ทักษะ และค่านิยมที่รับไว้มายึดถือ เป็นของตนเองและ ปฏิบัติตาม

กู๊ด (Good. 1973 : 588) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การสอน คือ การให้การศึกษา อบรม ผู้เรียนในสถานศึกษา และการสอนคือการจัดสถานการณ์ สภาพการณ์ หรือ กิจกรรมเพื่อช่วยให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ง่าย

จากความหมายที่ได้กล่าวข้างต้น พอสรุปความหมายของการสอน หมายถึง การถ่ายทอดความรู้แนะนำทาง ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีการพัฒนาการทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา

ความหมายของการเรียนการสอน (Instruction)

การเรียนการสอนเป็นคำที่มีความหมายกว้างกว่าคำว่า การสอน (Teaching) มีผู้กล่าวว่า การเรียนการสอน หมายถึง ผลรวมของการสอนทั้งหลายทั้งปวง (All Teaching is Instruction) นั่นคือ การเรียนการสอน มีความหมายครอบคลุมถึงเหตุการณ์ทุกอย่างที่มีผลต่อการทำให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ เช่น การใช้อุปกรณ์และสื่อต่าง ๆ ตลอดจน การสนทนา การอภิปราย และ การศึกษานอกสถานที่ ฯลฯ ซึ่งสรุปได้ว่า กิจกรรมใด ๆ ที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ถือว่าเป็นการเรียนการสอนทั้งสิ้น

จากความหมายที่ได้กล่าวข้างต้น หมายถึง วิธีดำเนินการที่ผู้สอนนำมาใช้ถ่ายทอด ความรู้ทักษะ เจตคติจากหลักสูตรไปสู่ผู้เรียน โดยอาศัยแผนการสอนเป็นแนวทางประกอบ เช่น พฤติกรรมร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนจัดทำขึ้น เพื่อให้เกิดความรู้และประสบการณ์ตาม ความมุ่งหมายของการสอนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ รวมถึงปัจจัยที่สนับสนุนส่งเสริมให้การดำเนินการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ธงชัย สุวัฒน์เมฆินทร์ (2529 : 6 – 7) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละครั้ง จำเป็นต้อง เริ่มต้นจากการพิจารณาถึงจุดมุ่งหมายหรือจุดประสงค์สำคัญอย่างไร ผู้สอนในฐานะผู้จัดกิจกรรม

ให้กับผู้เรียน ควรจะได้พิจารณาคัดเลือกกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความรู้สึกหรือประสบการณ์และสามารถทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายหรือจุดประสงค์นั้น ๆ ได้ง่ายที่สุด เร็วที่สุด ประหยัดทั้งเวลา แรงงาน และค่าใช้จ่าย ดังเช่น พิสิฐ เมธาภัทร และธีระพล เมธิกุล (2531 : 92 - 93) ได้สรุปว่าการสอน หมายถึงกิจกรรมของบุคคล ซึ่งมีหลักการและเหตุผล เป็นกิจกรรมที่บุคคลได้ใช้เพื่อสนับสนุนให้ผู้อื่นเกิดการเรียนรู้ ดังนั้นการสอนจึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญในด้านต่าง ๆ 4 ด้าน คือ

1. ด้านหลักสูตร หมายถึง การศึกษาจุดมุ่งหมายของการศึกษา ความเข้าใจในจุดประสงค์รายวิชาตลอดจนการเลือกเนื้อหาให้เหมาะสมสอดคล้องกับท้องถิ่น
2. ด้านการสอน หมายถึง การเลือกวิธีสอนและเทคนิคการสอนที่เหมาะสมเพื่อช่วยให้ ผู้เรียนบรรลุถึงจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วางไว้
3. ด้านการวัดผล หมายถึง การเลือกวิธีวัดผลที่เหมาะสม และสามารถวิเคราะห์ได้
4. ด้านการประเมินผลการสอน หมายถึง ความสามารถในการประเมินผลการสอนทั้งหมดได้ ตั้งแต่การวางจุดประสงค์ในการเรียนรู้ การเลือกเนื้อหา วิธีสอน ตลอดจนความเที่ยงตรงและความเชื่อถือได้ของการวัดผลที่ผู้สอนได้กระทำไป

วิธีการเรียนการสอนส่วนใหญ่จะใช้วิธีสอนแบบบรรยาย เพราะการสอนแบบบรรยายเป็นการถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักศึกษาได้ดีที่สุด ผู้สอนสามารถสังเกตและบันทึกพฤติกรรมผู้เรียนเป็นรายบุคคลขณะร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน การสอนวิธีนี้ผู้สอนจะใช้สื่อและอุปกรณ์การสอนเข้าช่วย เช่น วีดีโอ สไลด์ หรือแผ่นใส เพื่อให้การสอนมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น นอกจากนั้นยังสามารถให้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง โดยมอบหมายงานพิเศษให้ทำเป็นกลุ่มหรือเฉพาะ นักศึกษาสามารถค้นคว้า ศึกษาจากตำรา ซึ่งสอดคล้องกับเมธิ ปิรันธนานนท์ (2531 : 45 - 50) ที่เสนอแนะวิธีการสอนวิชาชีพไว้ดังนี้

1. การสอนแบบบรรยาย เป็นวิธีสอนที่ง่ายที่สุด แต่ควรใช้สื่อและอุปกรณ์การสอน ร่วมกับการบรรยายเพื่อให้นักศึกษาเข้าใจได้ง่ายขึ้น
2. สอนโดยใช้สื่อทัศนูปกรณ์เป็นการสอนโดยใช้สื่อต่าง ๆ เช่น วีดีโอ สไลด์ แผ่นใส เป็นต้น วิธีการสอนแบบนี้ได้รับความสำเร็จสูง เพราะนักศึกษาจะให้ความสนใจเป็นอย่างมากต่อการเรียนการสอน
3. การสอนแบบสาธิต นักศึกษาสามารถเห็นการกระทำได้ นิยมสอนในเชิงปฏิบัติ และมีประโยชน์อย่างยิ่งในการสอนเพื่อฝึกทักษะ
4. สอนโดยให้ผู้เรียนปฏิบัติเอง เช่น การมอบหมายงานพิเศษ

5. สอนแบบสร้างสถานการณ์จำลอง เช่น สร้างสถานการณ์ประกอบการจำลองให้นักศึกษาเข้าฝึกงาน

6. สอนแบบตั้งคำถาม มักจะใช้ร่วมกับการสอนแบบอื่นจะมีผลสัมฤทธิ์สูง เนื้อหาวิชานั้นประกอบไปด้วยภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ หลักการอยู่ที่สามารถปฏิบัติได้จริงมิใช่มีความรู้ในทางทฤษฎีเท่านั้น

การเลือกใช้วิธีการสอนวิชาการงานและอาชีพของ มอลเลย์ (Malay, 1978 : 27) สรุปผลได้ว่า วิธีสอนที่เหมาะสมสำหรับการสอนวิชาการงานและอาชีพเรียงตามลำดับคือ การสอนแบบสาธิต การสอนแบบอภิปราย การสอนแบบแก้ปัญหา การสอนแบบค้นคว้า การสอนแบบสืบสวน สอบสวน การสอนแบบโครงสร้าง การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง การสอนโดยใช้ภาพเคลื่อนไหว การสอนแบบประชุม การสอนโดยใช้บทบาทสมมติ การสอนโดยใช้วิชาการด้านอื่น ๆ เข้าช่วย การสอนแบบแลกเปลี่ยนความรู้ การสอนแบบสัมมนา การสอนแบบศึกษานอกสถานที่ การสอนโดยฝึกงาน การสอนโดยใช้โทรทัศน์ การสอนโดยใช้ชุดการสอน และการสอนแบบศึกษาเฉพาะกรณี

ลักษณะการสอนที่ดี

ปรีชา เศรษฐีธร (ฉ.ป.ป. : 72 - 73) ได้กล่าวถึงลักษณะการสอนที่ดีเป็นการสอนที่ไม่ถือหลักการเป็นบรรทัดฐานตายตัว แต่คำนึงถึงความเหมาะสม การสอนโดยมีความมุ่งหมายที่แน่นอน ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มุ่งการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ผู้เรียนเกิดความรู้สึกมั่นคงปลอดภัยในการเรียน ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดี ยั่วยุให้ผู้เรียนใช้การสังเกตพิจารณา ค้นคว้าหาเหตุผล และสอนให้มีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์ในหมวดวิชาเดียวกัน

ชมเพลิน จันทรเรืองเพ็ญ (2519 : 39) กล่าวถึงการสอนแบบต่าง ๆ ในระดับอุดมศึกษา โดยอ้างถึงลักษณะการสอนที่ดี ตามความคิดเป็นของผู้เรียน มีดังนี้

1. ให้คำอธิบายชัดเจนเป็นที่เข้าใจ
2. เข้าใจถึงความรู้สึกและปัญหาของนักศึกษา
3. มีความรู้ในวิชาที่สอน
4. เสนอบทเรียนเป็นไปตามลำดับขั้น
5. เตรียมการสอนดี
6. พูดดัง ฟังชัด
7. พยายามอย่างเต็มที่ ที่จะให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียน

8. สอนเร็วหรือช้าตามความต้องการของชั้น
9. มีอารมณ์ขัน
10. เขียนกระดานชัดเจน

ทองทิพย์ วรรณพัฒน์ และคณะ (2520 : 8) กล่าวว่าการสอนที่ดี คือการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง โดยการกระทำด้วยตนเอง สอนให้เหมาะสมกับระดับวุฒิภาวะของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งเสริมให้ผู้เรียนเจริญงอกงามทุก ๆ ด้าน และมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจมีทักษะและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน ให้ผู้เรียนรู้จักอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมประชาธิปไตยเคารพนับถือและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เคารพในสิทธิหน้าที่และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

สุมานิน รุ่งเรืองธรรม (2526 : 3 - 5) ได้กล่าวไว้ว่า การสอนที่ดีคือการใช้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง โดยการกระทำด้วยตนเอง สอนให้เหมาะสมกับระดับวุฒิภาวะของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งเสริมให้ผู้เรียนเจริญงอกงามทุก ๆ ด้าน และมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน ให้ผู้เรียนรู้จักอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมประชาธิปไตย เคารพนับถือและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เคารพในสิทธิหน้าที่และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

กรัชและคอสติน(Grush and Costin. 1975 : 64) ให้ความเห็นว่าครูมีประสิทธิภาพควรเป็นครูที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นผู้นำที่ขยันขันแข็ง กล่าวคือ มีความสามารถและกระตือรือร้นในการเรียนการสอน เป็นคนซื่อสัตย์สุจริตน่าไว้วางใจ รักษาสัญญาที่ให้ไว้กับนักเรียนเสมอ เป็นที่เข้าใจนักเรียนได้ดี ควบคุมกิจกรรมในชั้นเรียนโดยการให้คำแนะนำปรึกษาตลอดจนที่แจ่มชัดวัตถุประสงค์และเปิดโอกาสให้มีการอภิปรายในชั้นเรียน สามารถควบคุมชั้นเรียนได้กระตุ้นให้นักเรียนกล้าที่จะแสดงความคิดเห็น ให้ความรู้ให้นักเรียนได้ทันต่อความรู้ใหม่ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ตลอดจนเป็นคนมีอารมณ์ขันด้วย

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ดังนี้ ลักษณะการสอนที่ดี ควรที่จะยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และจะต้องสร้างความเจริญงอกงามให้แก่ผู้เรียนทั้งทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาและครูจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดี เข้าใจในตัวผู้เรียนและเปิดกว้างในทุก ๆ ด้านอีกด้วย

การจัดองค์ประกอบการเรียนการสอน เห็นได้ว่านักการศึกษาแต่ละท่านจะมองคล้าย ๆ กันแต่จะแบ่งกันตามลักษณะที่ได้ศึกษาและปฏิบัติกันอยู่ มีนักการศึกษาอีกท่านหนึ่งที่จัดองค์ประกอบของการศึกษาไว้อย่างสอดคล้องกัน คือ

สจ๊วต อุทรานันท์ (2529 : 24 - 25) กล่าวว่า องค์ประกอบของระบบการเรียนการสอนสามารถจัดรูปแบบของการทำงานได้ดังนี้ ซึ่งได้แก่ ตัวป้อน (input) องค์ประกอบที่เป็นตัวป้อนในระบบการเรียนการสอนนั้นได้แก่ครู นักเรียน หลักสูตร และสิ่งแวดล้อมทางการเรียน มีความสำคัญคือ

1. ครู เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ที่จะทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ผู้เรียน เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ที่จะทำให้การเรียนการสอนจะขาดไม่ได้ เพราะถ้าไม่มีผู้เรียน การสอนก็จะไม่เกิดขึ้นแน่นอน
3. หลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์ที่โรงเรียนจัดให้แก่เด็ก เพื่อให้บรรลุจุดหมายปลายทางที่ต้องการ ส่วนสำคัญของหลักสูตร ได้แก่ จุดประสงค์ของการเรียนการสอน เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน รวมถึงสื่อการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียนการสอนด้วย
4. สิ่งแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง การจัดเวลาเรียน การจัดห้องเรียน การเลือกแหล่งวิชาการ

จะเห็นได้ว่าในการจัดการเรียนการสอน ถ้าจะให้ประสบผลสำเร็จจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญหลายประการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรก็มีความสำคัญ แต่สิ่งสำคัญที่จะบันดาลให้เกิดการเรียนการสอนและการวัดผลตามจุดมุ่งหมายที่หลักสูตรวางไว้ก็คือ ครู ถึงแม้ว่าหลักสูตรจะถูกพัฒนาได้ดีเลิศเพียงใด ถ้าครูไม่นำไปปฏิบัติผู้เรียนย่อมไม่เกิดการพัฒนา นั่นก็คือ หลักสูตรล้มเหลว (กาญจนา เกียรติประวัติ. 2524 : 3)

การวัดและการประเมินผล

การวัดและการประเมินผล เป็นกระบวนการที่สำคัญกระบวนการหนึ่งของการจัดการศึกษา เพราะทำให้ทราบถึงการจัดการเรียนการสอนว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด ทั้งยังแสดงถึงผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนว่า บรรลุจุดประสงค์ของบทเรียนรายวิชานั้น ๆ หรือไม่ โดยทั่วไปแล้วครูสามารถวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนได้หลายแบบ อาทิ การทดสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์ แบบสอบถาม การปฏิบัติงานของนักเรียนซึ่งแสดงถึงความสามารถของผู้เรียน การวัดผลและประเมินผลต้องกระทำกันอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องเพื่อให้ครูได้มีโอกาสปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนั้น พันธ์ หันนาคินทร์ (2524 : 199 - 200) กล่าวว่า การวัดและการประเมินผลเป็นการเปรียบเทียบผลที่ได้จากการเรียนกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ ซึ่งจะมีลักษณะเป็นรูปธรรม คือ จะแสดงผลของการวัดออกมาเป็นตัวเลข เพื่อแสดงว่า นักศึกษามีความรู้มากน้อยเพียงใด จากที่ได้เรียนไปแล้ว การวัดและประเมินผล จึงเป็นหน้าที่ของ

ครูที่จะต้องทำการวัดและประเมินผลการเรียนของนักศึกษาว่าได้ผลเพียงใด หรือต้องปรับปรุงแก้ไข ดังนั้นผู้บริหารของสถานศึกษาย่อมมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการวัดและประเมินผล และติดตามผลการสอนของครูว่าเป็นอย่างไร ผู้บริหารจึงมีบทบาทสำคัญที่จะช่วยดูแลและส่งเสริมให้การวัดและประเมินผลเป็นไปตามที่คาดหวังไว้ หน้าที่ของผู้บริหารเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการศึกษา มีดังนี้

1. เพื่อทราบผลการเรียนของนักศึกษา และผลการสอนของครู
2. เพื่อประโยชน์ในการเลื่อนขั้น และจัดแบ่งนักศึกษาตามความสามารถ
3. เพื่อเป็นหลักฐานในการรายงานผลให้ผู้ปกครองนักศึกษาทราบ
4. เพื่อสถิติอื่น ๆ ทางการศึกษา

อย่างไรก็ตาม การวัดและประเมินผลทางการศึกษา จะบรรลุจุดประสงค์หรือไม่ย่อมขึ้นอยู่กับครูผู้สอน ซึ่งทำหน้าที่ในการวัดและประเมินผลนักศึกษาโดยตรง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความจำเป็นต้องส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการวัดและประเมินผล เช่น จัดให้มีการประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการวัดผลไว้ดังนี้คือ

ชวาล แพร์ตกุล (2516 : 344) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การวัดผลเป็นวิธีการหรือขบวนการที่กำหนดตัวเลขให้แก่สิ่งของหรือลักษณะหรือเหตุการณ์ใด ๆ โดยเป็นไปตามเงื่อนไขหรือกฎเกณฑ์

วิเชียร เกตุสิงห์ (2520 : 9) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การวัดผล หมายถึงขบวนการที่ทำให้ได้มาซึ่งตัวเลข จำนวนหรือปริมาณ ซึ่งจำนวนหรือปริมาณนั้นมีความหมายแทนพฤติกรรมอย่างหนึ่งหรือแทนผลงานที่แต่ละคนแสดงออกมา

บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์ (2521 : 6) ได้กล่าวว่าการประเมินผลเป็นกระบวนการที่ควรทำต่อจากการวัดผลและวินิจฉัยตัดสินสรุปคุณค่าที่ได้จากการวัดอย่างมีหลักเกณฑ์

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2524 : 3 - 4) ได้กล่าวถึงการประเมินผล หมายความว่า ประเมินค่าหรือราคาเท่าที่ควรจะเป็นเช่นประเมินราคา ประเมินผลการศึกษา

ราชบัณฑิตยสถาน (2530 : 502) นักการศึกษาได้ให้ความหมายของการประเมินว่าเป็น การตัดสินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเป็นกระบวนการให้ได้มาซึ่งสารสนเทศสำหรับตัดสินคุณค่าของโปรแกรมการศึกษา ผลผลิตกระบวนการ จุดมุ่งหมายของโครงการหรือทางเลือกต่าง ๆ ที่ออกแบบเพื่อนำไปปฏิบัติให้บรรลุจุดมุ่งหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประเมินเป็นการศึกษาหรือตรวจสอบโครงการในระหว่างที่โครงการกำลังดำเนินอยู่ หรือ ภายหลังจากที่โครงการได้สำเร็จเสร็จสิ้นไปแล้ว

ธำรง บัวศรี (2522 : 8) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึงการประเมินผลหลักสูตรและการประเมินผลการเรียนการสอน

กรมวิชาการ (2535 : 1) กล่าวถึงการประเมินผล หมายถึง กระบวนการตรวจสอบการทำงานทั้งในช่วงขณะที่กำลังทำและช่วงเวลาที่งานเสร็จสิ้นลงแล้ว เพื่อหาข้อสรุปว่า งานที่ทำนั้น ได้รับความสำเร็จตามความคาดหวังหรือไม่ มีปัญหาหรืออุปสรรคใดเกิดขึ้น อันเป็นผลทำให้งานไม่สำเร็จตามความคาดหวังและจะมีแนวทางแก้ไขอย่างไร เพื่อให้การทำงานเกิดความสำเร็จหรือใกล้เคียงความคาดหวังมากที่สุด

อัลคิน (Alkin. 1970 : 372) ให้ความหมายของการประเมินว่าเป็นกระบวนการค้นหาการตัดสินใจเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยการเลือกรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อรายงานสรุปสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อ ผู้ตัดสินใจในแนวทางเลือกที่เหมาะสมจากแนวทางต่าง ๆ ที่มีอยู่

จากที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่าการประเมินผล หมายถึง การกะ การประมาณค่า การประเมินผลการศึกษา โดยการประเมินเป็นการตัดสินใจหาความสำเร็จ ของผลผลิตต่าง ๆ ว่าจะบรรลุถึงความสำเร็จ ของผลผลิตต่าง ๆ ว่าจะบรรลุความสำเร็จเป็นไปตามมาตรฐานหรือไม่โดยใช้ข้อมูลทางสถิติเป็นเครื่องวัดผล

ความสำคัญของการวัดและการประเมินผล

การวัดและการประเมินผลมีประโยชน์กับผู้สอนและผู้เรียนเป็นอย่างมากเพื่อจะได้นำมาพิจารณาแก้ไขปรับปรุงการสอนของผู้สอนให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนเพิ่มขึ้น

อุทมพร ทองอุไทย (2518 : 85) การวัดผลและการประเมินของครู นับเป็นความสำคัญอย่างยิ่งในการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษาอีกประการหนึ่ง เพราะเป็นขบวนการที่ช่วยตัดสินใจ ความมีประสิทธิภาพในการสอน ผลของการประเมินผลจะช่วยให้ครูได้เห็นภาพสะท้อนว่า ผู้เป็นครูทำหน้าที่ได้ครบถ้วนเพียงไรมีส่วนใดที่ยังบกพร่อง หรือจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การเรียนของผู้เรียนและการสอนของครูบรรลุเป้าหมายตามต้องการ

สุทธิ ประจงศักดิ์ (2520 : 44) ครูส่วนใหญ่มักจะขาดการประเมินผลการสอนของตน แต่จะใช้การประเมินผลการเรียน ซึ่งเป็นการประเมินผลจากความรู้ ความสามารถของผู้เรียนที่แสดงออกเป็นสำคัญและยึดถือว่าเป็นการประเมินผลการสอนของตน ผลที่ได้จากการประเมินผลรวมครั้งสุดท้าย ทำให้ไม่สามารถบอกได้แน่ชัดว่า การที่ผู้เรียนสอบได้คะแนนสูงหรือคะแนนต่ำเป็นเพราะสติปัญญาของผู้เรียน หรือเพราะการวางแผนการจัดบรรยากาศในห้องเรียน เทคนิคการสอน

ตลอดจนการใช้อุปกรณ์การเรียนของผู้สอน เพราะสภาพแวดล้อมผู้เรียนมีผลทำให้การเรียนของผู้เรียนออกมาในลักษณะแตกต่างกัน

กรมสามัญศึกษา (2522 : 8) ได้กล่าวถึงขั้นตอนที่สำคัญในการจัดกระบวนการเรียนการสอนเพราะก่อให้เกิดประโยชน์หลายประการคือ

1. การประเมินผลช่วยการตัดสินใจในการเรียนการสอน

ผลที่ได้จากกระบวนการวัดผลและประเมินผลจะเป็นข้อมูลย้อนกลับ ที่นำมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน เช่น

- 1.1 ทำให้ครูทราบพื้นฐานเบื้องต้นของผู้เรียน
- 1.2 ทำให้ทราบผลการบรรลุจุดประสงค์ของนักเรียนแต่ละคน
- 1.3 ทำให้ทราบว่าเทคนิควิธีการสอนของครูเหมาะสมเพียงใด
- 1.4 ทำให้ผู้เรียนแต่ละคนเข้าใจจุดประสงค์การสอนของครูที่ดี
- 1.5 ชี้ข้อดีและข้อบกพร่องในการเรียนของผู้เรียน
- 1.6 ช่วยเพิ่มความสนใจในการเรียนแก่ผู้เรียน
- 1.7 สนับสนุนให้ผู้เรียนมีนิสัยการเรียนที่ดี

2. การประเมินผลช่วยตัดสินใจในด้านการแนะแนว

ปกติผู้เรียนมักจะมีปัญหาเกี่ยวกับการศึกษาต่อ การเลือกอาชีพและปัญหาส่วนตัวอยู่เสมอ เช่น จะเลือกเรียนวิชาอะไร เมื่อจบแล้วจะประกอบอาชีพอะไร ในสถานการณ์อย่างหนึ่งควรปรับตัว อย่างไร ฯลฯ เรื่องเหล่านี้จะตัดสินใจได้ต้องรู้จักผู้เรียนผู้นั้นเป็นอย่างดี ซึ่งการวัดผลจะช่วยในเรื่องนี้ได้ ด้วยการใช้แบบทดสอบชนิดต่าง ๆ เช่น แบบทดสอบความถนัด แบบทดสอบความสนใจ แบบทดสอบบุคลิกภาพหรือแบบทดสอบสัมฤทธิ์ผล เป็นต้น

3. การประเมินผลช่วยตัดสินใจด้านการบริหาร

การประเมินผลการเรียนการสอนจะช่วยให้ผู้บริหารทราบว่าควรจะแก้ไขปรับปรุงกลไก การบริหารงานของสถานศึกษาอย่างไรหรือไม่ เป็นต้นว่า การจัดห้องสมุด ห้องประจำวิชา โรงฝึกงาน การจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน ฯลฯ เป็นต้น นอกจากนี้ยังอาจทำ การคัดเลือกหรือจำแนกผู้เรียนออกเป็นกลุ่มตามความสามารถ สิ่งเหล่านี้ย่อมต้องอาศัยข้อมูลจากการ วัดผล ประเมินผล

จากที่ได้กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า ขบวนการในการวัดและประเมินผลนั้นต้องมีการกำหนดจุดประสงค์ในการวัดให้ชัดเจน และวิเคราะห์เนื้อหาของการวัดให้สอดคล้องเหมาะสมกับผู้เรียนซึ่งได้จากการสร้างเครื่องมือว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ ถ้าไม่เหมาะสมก็ทำการปรับปรุง แก้ไขต่อไป

สื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอน เป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปได้ด้วยดีและมีประสิทธิภาพ เพราะสื่อการเรียนการสอนสามารถทำให้เกิดประสบการณ์ในการเรียนรู้อย่างมีความหมาย สามารถเพิ่มความเป็นรูปธรรมและความเป็นจริงต่อการเรียนรู้ สามารถนำเรื่องราวหรือสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ห่างไกลเข้ามาในห้องเรียนได้ สื่อการเรียนการสอนจะเป็นเครื่องกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิด มองเห็นความสัมพันธ์ของเรื่องราวหรือสิ่งที่จะเรียนรู้ได้ถูกต้อง และสามารถจดจำเรื่องราวต่าง ๆ ได้นาน ครูสามารถนำสื่อมาประกอบการสอนได้ทุกขั้นตอนของการสอน ตั้งแต่ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสอนและขั้นสรุปบทเรียน

ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่า สื่อการเรียนการสอน ดังนี้

จารึก ชุกติติกุล (2520 : 170) ให้คำนิยามว่า "สื่อการเรียนการสอน คือสิ่งใด ๆ ที่ครูกำหนดขึ้นเป็นเครื่องมือ เพื่อประโยชน์ในการสื่อความหมาย และหรือเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ในการสอนแต่ละครั้ง อย่างสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการสอน"

ชัยยงค์ พรหมวงศ์และคณะ (2521 : 88) กล่าวไว้ว่า สื่อการสอนหมายถึงอะไรก็ได้ที่ทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างน่าสนใจ สนุก ตื่นเต้น และทำให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอน

วาสนา ชาวหา (2522 : 59) ให้ความหมายไว้ว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งใดก็ตามที่เป็นตัวกลางนำความรู้ไปสู่ผู้เรียนและทำให้การเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้เป็นอย่างดี

พงศ์ หวดาล (2532 : 195) ได้กล่าวถึงความสำคัญของสื่อการสอนว่าบทบาทต่อการเรียนการสอนของครู โดยสื่อการสอนสามารถช่วยครูในด้านต่าง ๆ ได้แก่

1. จัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้มากขึ้น
2. ช่วยให้ผู้จัดเนื้อหาวิชาได้อย่างมีความหมาย
3. ช่วยครูในการแนะนำและควบคุมผู้เรียน ให้มีพฤติกรรมในทางที่พึงปรารถนา
4. ช่วยครูจัดกิจกรรมการเรียนในรูปแบบต่าง ๆ
5. ช่วยให้ผู้สอนได้ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้
6. ช่วยให้ผู้สอนได้ง่ายขึ้น
7. ช่วยให้ผู้สอนได้รวดเร็วและถูกต้องมากยิ่งขึ้น

สมบุญ สงวน (2524 : 43 - 44) กล่าวว่าสื่อการเรียนการสอน หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ผู้สอนและผู้เรียนนำมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้กระบวนการเรียนดำเนินไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ วัตถุ สิ่งของที่มีอยู่ในธรรมชาติ หรือมนุษย์สร้างขึ้นมา เช่น วัสดุ

อุปกรณ์ เครื่องมือ วิธีสอน และกิจกรรม ซึ่งได้นำมาใช้ในการถ่ายทอดความรู้จากครูไปสู่ผู้เรียน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการเรียนการสอน ดังเช่น จินตนา ไบซูยี (2536 : 11) ให้ความเห็นเกี่ยวกับ สื่อการเรียนการสอนว่า คือเครื่องมือหรือวัสดุที่จัดหาขึ้น ซึ่งมีข้อมูลเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ต่อ ประสบการณ์การเรียนรู้ สำหรับนำไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอนของครูและนักศึกษาให้เป็นไปตามหลักสูตร สื่อการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหา เกิดทักษะกระบวนการและความรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ อันจะนำไปสู่จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ความหมายดังกล่าวสอดคล้องกับความคิดของไฮนิช และคนอื่น ๆ (กิตานันท์ มลิทอง. 2536 : 75; อ้างอิงมาจาก Heinich and others. 1989 : 7 - 8) ที่กล่าวว่าสื่อการสอนหมายถึง สื่อชนิดใดก็ตามไม่ว่าจะเป็นเทปบันทึกเสียง สไลด์ วิทยุ โทรทัศน์ วีดิโอ แผนภูมิ ภาพนิ่ง ฯลฯ ซึ่งบรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนซึ่งกิตานันท์ มลิทอง (2538 : 83) ให้ความหมายว่า สื่อการเรียนการสอนจะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอนดังต่อไปนี้

1. เป็นสิ่งที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ เนื้อหาบทเรียนได้ง่ายขึ้น
2. สื่อจะช่วยกระตุ้น และสร้างความสนใจให้กับผู้เรียน ทำให้เกิดความสนุกสนานและไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียน
3. การใช้สื่อจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจตรงกันและเกิดประสบการณ์ร่วมกันในวิชาที่เรียนนั้น
4. ช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น

อำภา บุญช่วย (2537 : 98) ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า สื่อการเรียนการสอนที่ใช้กันมากคือ ภาษาพูด และภาษาเขียน ต่อมาได้มีการพัฒนาขึ้นมาเรื่อย ๆ ในปัจจุบันพบว่า มีสื่อการเรียนการสอนมากมายหลายชนิด เพราะถือว่าสื่อการเรียนการสอน คือมือที่สามของครู ดังนั้นบทบาทของสื่อการเรียนการสอนในบทเรียนจึงเป็นตัวกลางในการให้ข้อมูลความรู้ หรือสิ่งบอกกล่าวแก่ผู้เรียน แต่การใช้สื่อการเรียนการสอนให้ได้ผล สื่อเหล่านั้นต้องตรงกับจุดประสงค์เนื้อหาและกิจกรรมของบทเรียน

จากที่ได้กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่าสื่อการเรียนการสอน หมายถึง เครื่องมือที่เป็นตัวกลาง ทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างน่าสนใจ และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

คุณสมบัติของสื่อการสอน

คุณสมบัติของสื่อการเรียนการสอนนั้นควรคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

1. ต้องได้ประโยชน์คุ้มค่ากับที่ได้ลงทุนจัดหา
2. คำนึงถึงการประหยัด คือทำจากวัสดุราคาถูก และหาได้ง่ายตามท้องถิ่น
3. ต้องมีความประณีต เรียบร้อย สวยงาม น่าสนใจ ดูแล้วเข้าใจง่าย

4. ต้องสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับหลายบทเรียน และตรงตามจุดมุ่งหมายของบทเรียนนั้น ๆ

5. ต้องให้ตรงกับเนื้อหา และกิจกรรมการเรียนการสอน

6. ต้องมีขนาดและจำนวนพอเหมาะกับจำนวนของผู้เรียน

7. ต้องเหมาะสมกับวัย ความต้องการ และระดับชั้นผู้เรียน

8. ต้องคงทนถาวร ใช้ได้หลาย ๆ ครั้ง เก็บไว้ใช้ได้นาน คุ่มค่าของเงิน เวลา และแรงงาน

9. ครูและผู้เรียนควรวางแผนร่วมกันและช่วยกันทำ

จากที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นพอสรุปได้ว่า คุณสมบัติของสื่อการสอนจะต้องมีประโยชน์ และคุ้มค่าต่อการจัดหามาและต้องหาง่ายตามท้องถิ่นนั้น ๆ มีความประณีต คงทน และมีขนาดกระทัดรัดในการเคลื่อนย้ายไปมาได้ง่ายและเมื่อนำมาประกอบการสอน สามารถทำการถ่ายทอดได้เป็นอย่างดี ตรงตามวัตถุประสงค์ของผู้สอนอีกด้วย

ประโยชน์ของสื่อการเรียนการสอน

เอกศักดิ์ บุตรลับ (2537 : 355) ได้กล่าวว่าการใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมและใช้อย่างมีประสิทธิภาพก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน มีดังนี้

1. กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียน ซึ่งจะเป็นแนวทางให้ผู้เรียนได้รับความรู้ และเกิดประสบการณ์

2. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอันเป็นวิถีทางนำไปสู่ การเรียนรู้อย่างแท้จริง

3. ทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดรวบยอดและความเข้าใจที่ถูกต้องและรวดเร็ว

4. ผู้เรียนเกิดทักษะในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง จากสื่อการเรียนการสอนนั้น

5. ผู้เรียนจดจำเรื่องราวและสิ่งต่างๆ ได้นาน แม่นยำและถูกต้อง

6. เพิ่มพูนประสบการณ์เดิมของผู้เรียน และเปลี่ยนแปลงเจตคติในทางที่พึงปรารถนาได้

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ดังนี้ ประโยชน์ของสื่อการสอน หมายถึง การใช้สื่อ การสอนให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อจะได้กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และเอาใจใส่ ต่อการเรียน เพราะสื่อมีความสำคัญอย่างยิ่ง เป็นตัวกลางในการสื่อความหมายระหว่างผู้สอนและผู้เรียนได้ถูกต้องและรวดเร็ว

ประเภทของสื่อการเรียนการสอน

วินโก และสคูลิง (ทองทิพย์ วรรณพัฒน์และคณะ. 2520 : 115 - 116; อ้างอิงมาจาก Wingo and Schorling.n.d.) ได้แบ่งสื่อการเรียนการสอนออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. สื่อการเรียนการสอนประเภทสองมิติ ได้แก่ รูปภาพ ภาพถ่าย ภาพเขียน แผนที่ แผนภูมิ โปสเตอร์ ไดอะแกรม และกราฟ เป็นต้น
2. สื่อการเรียนการสอนประเภทสามมิติ ได้แก่ วัสดุมีทรงต่าง ๆ คือ ของจริงของ ตัวอย่างหุ่นจำลอง เป็นต้น
3. สื่อการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับการฟังหรือเครื่องเสียง ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ เทปบันทึกเสียง เป็นต้น
4. สื่อการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับการฉาย ได้แก่ เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องฉายภาพนิ่ง เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เป็นต้น

สุวรรณ ประวรรณจะ. (สุวรรณ ประวรรณจะ. 2522 : 183; อ้างอิงมาจาก สำเนา วราภรณ์, ม.ป.ป.) ได้แยกประเภทของสื่อการเรียนการสอนออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. วัสดุและเครื่องมือที่ไม่ต้องฉาย ได้แก่ รูปภาพ แผนภูมิ ของจริง ของตัวอย่าง หุ่นจำลอง ลูกโลก แผนที่ กระดานดำ ป้ายนิเทศฯ รวมทั้งกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การศึกษานอกสถานที่ การแสดงละคร นิทรรศการ การสาธิต และการทดลอง เป็นต้น
2. วัสดุและเครื่องมือที่ต้องฉาย ได้แก่ สไลด์ फिल्मสคริป ภาพยนตร์ แผ่นภาพ โปร่งแสง ภาพทึบแสง บรรดาสิ่งที่จะนำไปฉายเหล่านี้เรียกว่า "วัสดุ" ส่วนเครื่องฉาย ได้แก่ เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เรียกว่า "อุปกรณ์"

เอกศักดิ์ บุตรลับ (2537 : 382 - 383) ได้แบ่งสื่อการเรียนการสอนออกเป็น 3 ลักษณะคือ

1. สื่อประเภทวัสดุ (Materials of Software) ได้แก่ สื่อเล็ก (Small Media) ที่ทำหน้าที่เก็บความรู้ในลักษณะของภาคเสียง และอักษร ในรูปแบบต่าง ๆ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ
  - 1.1 วัสดุที่เสนอความรู้ได้จากตัวมันเอง ได้แก่ หนังสือเรียน หรือตำรา ของจริง หุ่นจำลอง รูปภาพ แผนภูมิ แผนที่ ป้ายนิเทศ เป็นต้น
  - 1.2 วัสดุที่ต้องอาศัยสื่อประเภทเครื่องกลไก (Hardware) เป็นตัวนำเสนอความรู้ ได้แก่ फिल्म ภาพยนตร์ แผ่นสไลด์ फिल्मสคริป เทปบันทึก รายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ เป็นต้น
2. สื่อประเภทเครื่องมืออุปกรณ์ (Hardware) ได้แก่ สื่อใหญ่ (Big media) ที่เป็นตัวกลางหรือทางผ่านของความรู้ที่จะถ่ายทอดไปยังผู้เรียน สื่อประเภทนี้ตัวของมันเองแล้วแทบจะไม่มีประโยชน์ในการสื่อความหมายเลย ถ้าไม่มีความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ มาป้อนผ่านเครื่องกลไก

เหล่านี้ ดังนั้นประเภทนี้จึงจำเป็นต้องอาศัยสื่อประเภทวัสดุ (Software) สื่อการเรียนการสอน ประเภทนี้ได้แก่ เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องเล่นแผ่นเสียง เครื่องบันทึกเสียง เครื่องรับวิทยุ เครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องฉายภาพนิ่ง เป็นต้น

3. สื่อประเภทเทคนิคและวิธีการต่าง ๆ (Techniques or Methods) ตัวกลางในกระบวนการเรียนการสอน บางครั้งจำเป็นต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการต่างๆ เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เทคนิคหรือวิธีการ ได้แก่ การสาธิต การทดลอง การแสดงละคร การศึกษานอกสถานที่ นิทรรศการ ตลอดจนเทคนิคในการเสนอบทเรียนด้วยสื่อประเภทวัสดุและเครื่องมือ เป็นต้น

จากที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า สื่อการเรียนการสอนมีหลายประเภทด้วยกัน ซึ่งอาจารย์ผู้สอนควรจะต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมเพราะสื่อการสอนมีความสำคัญและเป็นเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่เป็นตัวกลางในการถ่ายทอดจากผู้สอนไปสู่บทเรียน ให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมและรวดเร็ว

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหาด้านการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา

ปัญหาการเรียนที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่ง ที่สร้างความหนักใจให้กับผู้เกี่ยวข้องทุก ๆ ฝ่าย ที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษา ซึ่งปัญหาที่พบก็มีหลากหลายรูปแบบ ล้วนแล้วแต่ส่งผลกระทบต่อ การเรียนของนักศึกษาทั้งสิ้น และปัญหาเหล่านี้มักเกิดขึ้นเสมอในทุกระดับการศึกษาจะแตกต่างกันไปบ้างก็เพียงแต่ว่าปัญหานั้นมีมากหรือน้อย ในสถาบันอุดมศึกษาปัญหาด้านการเรียนการสอนนับว่ามีความสำคัญยิ่งที่จะต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษเพราะการเรียนการสอนเป็นงานแรก และเป็นงานหลักของสถาบันอุดมศึกษาโดยทั่วไป (ไพฑูริย์ สิ้นลารัตน์, 2533 : 89)

ถึงแม้ว่าการเรียนการสอนจะเป็นภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาแต่การจัดการเรียนการสอนมิใช่ว่าจะกระทำได้อย่างราบรื่นเสมอไป ในบางครั้งก็ยังมีปัญหาที่ต้องแก้ไข และบางครั้งความต้องการของนักศึกษาก็เป็นส่วนสำคัญที่ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนจะต้องนำมาพิจารณาร่วมด้วย ดังที่ได้มีผู้สนใจศึกษาได้แสดงความคิดเห็นและเสนอผลการศึกษาดังต่อไปนี้

ไพฑูริย์ สิ้นลารัตน์ (2533) ได้กล่าวถึงรูปแบบและวิธีการในการสอนระดับอุดมศึกษา ซึ่งรูปแบบและวิธีการดังกล่าวนี้มีทั้งผลดี และผลเสียที่จะส่งผลต่อการเรียนการสอน รูปแบบและวิธีการในส่วนที่กล่าวถึง ได้แก่รูปแบบที่เน้นตัวครู รูปแบบที่เน้นเนื้อหา รูปแบบที่เน้นเครื่องมือและอุปกรณ์ รูปแบบที่เน้นตัวผู้เรียน รูปแบบที่เน้นประสบการณ์จริง อย่างไรก็ตาม ไพฑูริย์ สิ้นลารัตน์ ยังเห็นว่าสิ่งสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหา หรือทำให้ปัญหาในการเรียนการสอนลุล่วงไปได้ก็คือ

ตัวผู้สอนเอง ถ้าหากผู้สอนมีจิตสำนึกต่อการสอนอย่างแท้จริง ยอมสละเวลาและยอมรับความสำคัญต่อวิชาชีพที่ตนปฏิบัติอยู่แล้วก็จะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากการวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา (ทองคุณ หงส์พันธุ์. 2524 : 7) ซึ่งนำเสนอต่อคณะกรรมการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับการปรับปรุงการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย พบว่าปัญหาต่าง ๆ มีดังนี้

1. ปัญหาด้านจุดมุ่งหมายในทัศนะของนักศึกษา มีความเห็นว่า
  - 1.1 นักศึกษาไม่มีโอกาสเข้าร่วมในการกำหนดจุดมุ่งหมายการศึกษา
  - 1.2 สถาบันการศึกษาตั้งวัตถุประสงค์ไว้ดี แต่ขาดการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์นั้น บางแห่งตั้งวัตถุประสงค์ไว้สูงเกินไป
  - 1.3 ขาดการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา
  - 1.4 ในส่วนตัวของนักศึกษาจะมุ่งศึกษาเพื่อยกระดับฐานะของตนเองเป็นส่วนใหญ่โดยขาดการนำความรู้ไปใช้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
2. ปัญหาด้านหลักสูตรและสภาพการเรียนการสอน
  - 2.1 ผู้สอนใช้การบรรยาย ทำให้เบื่อหน่ายและการสอนมีลักษณะให้ท่องจำเนื้อมากเกินไป
  - 2.2 หนังสืออ้างอิงมีน้อย ขาดตำราต่างประเทศที่แปลเป็นภาษาไทย
  - 2.3 ผู้สอนขาดความเป็นกันเอง และมาสอนไม่สม่ำเสมอ
3. ปัญหาการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา
  - 3.1 ผู้สอนส่วนใหญ่ใช้ชอล์กและกระดานดำเป็นอุปกรณ์การสอน
  - 3.2 ผู้สอนไม่เข้าใจและไม่มีทักษะในการใช้อุปกรณ์ สื่อการเรียนต่าง ๆ
4. ปัญหาการประเมินผลความก้าวหน้าของผู้เรียนและผู้สอน
  - 4.1 ผู้สอนไม่มีหลักเกณฑ์วัดผลที่แน่นอน
  - 4.2 ผู้สอนบางท่านให้คะแนนจากผลงาน หรือสอบเพียงอย่างเดียว ควรพิจารณาการแสดงความคิดเห็นควบคู่กันไปกับการรายงาน การสอบข้อเขียน ไม่ควรนำเรื่อง ส่วนตัวมาเกี่ยวข้องให้ความสนิทสนมและความใกล้ชิดมากเกินไป

พิสิฐ เมธาภัทร และธีรพล เมธิกุล (2529 : 2) ได้กล่าวว่สาเหตุของปัญหาการเรียนการสอนวิชาชีพของครูช่างเกิดขึ้นจากสาเหตุ 2 ประการคือ

1. คุณภาพหลักสูตร ถ้าหลักสูตรไม่ได้ผ่านการวิเคราะห์หรือประเมินผลที่ดีและถูกต้อง อาจทำให้เกิดปัญหาได้ คือ ตัวหลักสูตรมีเฉพาะหัวข้อ รายวิชาไม่มีรายละเอียดของวัตถุประสงค์

เชิงพฤติกรรม ทำให้ครูผู้สอนเลือกเนื้อหาในการสอนในแต่ละโรงเรียนแตกต่างกันออกไปตามความถนัดของตนเอง หรือตามหนังสือ ตำราต่าง ๆ ที่ตัวเองมีอยู่ อาจเป็นสาเหตุทำให้ผู้เรียนได้รับเนื้อหาที่ไม่ตรงกับความต้องการในงานอาชีพจริง

2. การจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนส่วนมากที่สอนวิชาเทคนิคในสถาบันกรมอาชีวศึกษา จะใช้วิธีสอนแบบบรรยาย ผู้เรียนขาดส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน ขาดแรงจูงใจและความตั้งใจในการเรียน ขาดอุปกรณ์ช่วยสอน โดยเฉพาะเนื้อหาวิชาเทคนิคซึ่งต้องการในสิ่งที่เห็นจริงได้ลงมือปฏิบัติการจริง ๆ และยังพบอีกว่าการเรียนการสอนของครูในแต่ละครั้งส่วนใหญ่จะไม่มีวัตถุประสงค์ของการสอน และไม่มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ความก้าวหน้าทางการเรียนว่าผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่

ดังจะเห็นได้ว่าการเรียนการสอนที่เป็นวิธีระบบจะสามารถพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประสิทธิผลต่อการศึกษาอย่างแท้จริง สามารถทราบถึงจุดบกพร่องของการเรียนการสอน และสามารถนำมาปรับปรุงคุณภาพของการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ที่ต้องการได้ ส่วนการสอนภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และทักษะการช่าง ผู้สอน ผู้เรียน และสื่อเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมาก ตลอดทั้งการยึดถือ และยึดปฏิบัติอย่างถูกวิธีจึงจะมีประสิทธิผล สำหรับปัญหาที่เกิดจากการเรียนการสอนนั้นประการสำคัญจะอยู่ที่ ผู้สอน ผู้เรียน หลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530 : 15 - 20) ได้กล่าวถึงปัญหาของนิสิตนักศึกษาไว้ว่า การที่นิสิต นักศึกษามีจำนวนมากขึ้นเป็นเหตุให้เกิดปัญหาหลายด้าน ปัญหาต่าง ๆ อาจพิจารณาเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้ คือ

1. ค่านิยมการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ญาติพี่น้อง ตลอดจนคนในสังคมผลักดันให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมปลายมุ่งสู่การศึกษาระดับอุดมศึกษาโดยมิได้ตระหนักในความไม่พร้อมของเด็ก เมื่อนิสิต นักศึกษาไม่พร้อมที่จะเรียนจะทำให้เกิดความเบื่อหน่ายหรือไม่สามารถจะเรียนได้

2. ความผิดหวังต่อสภาพการคัดเลือก หลังจากนักเรียนมัธยมได้พยายามจะสอบเข้าสถาบันอุดมศึกษา ผู้ที่สอบได้นั้นบางคนมักจะเข้าไม่ได้ตามคณะที่ตนพอใจ เมื่อสอบเข้าได้ศึกษาในคณะที่ตนไม่พึงประสงค์ทำให้เกิดความท้อแท้ใจและก่อให้เกิดปัญหาทางวิชาการคือ ไม่สนใจที่จะศึกษาค้นคว้า มุ่งแต่ความคิดที่จะสอบใหม่ นักศึกษาจำนวนไม่น้อยที่ตกอยู่ในสภาพความไม่พึงพอใจต่อสถาบันที่สอบคัดเลือกได้เมื่อใจไม่รักทำให้ปรับตัวไม่ได้มีผลกระทบไปสู่การศึกษา

3. ปัญหาด้านการเงิน นิสิต นักศึกษาจำนวนมากไม่น้อยที่มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องค่าใช้จ่ายในขณะที่ยังศึกษาอยู่ สาเหตุมาจากผู้ปกครองไม่สามารถส่งเสียค่าเล่าเรียนเนื่องจากมีฐานะยากจน บางที่ไม่มีเงินค่าอาหารกลางวัน อาจทำให้กระทบต่อผลการเรียนถ้าไม่ได้รับการช่วยเหลือ

4. ปัญหาด้านครอบครัว มีนิสิต นักศึกษา จำนวนหนึ่งที่บิดา มารดาเสียชีวิตไปแล้ว หรือมีครอบครัวที่แตกแยก สภาพครอบครัวที่สูญเสียผู้อุปการะหรือหลักชีวิตไปอาจทำให้นักศึกษาเกิดความว้าเหว่ คับข้องใจ ทำให้มีผลมาสู่ห้องเรียนหรือปรับตัวกับสภาพการศึกษา

5. ปัญหาด้านสุขภาพ นิสิต นักศึกษาแทบทุกคนที่มีปัญหาส่วนตัวมาสู่สถาบันอุดมศึกษาด้วย เช่น ปัญหาด้านสุขภาพ มีผู้กล่าวว่านิสิต นักศึกษาเกือบทุกคนเป็นหรือเคยเป็น โรคทางเดินอาหาร ปวดท้อง ท้องไม่ปกติ โรคกระเพาะอาหาร

6. ปัญหาด้านการเรียน เนื่องจากการเรียนระดับอุดมศึกษาเป็นการส่งเสริมให้นิสิต นักศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง รู้จักค้นคว้า รู้จักใช้ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการสังเกต ชักถาม จดจำ สำนวนปฏิบัติจริงจากการอ่าน การเรียนระดับนี้จึงยากกว่าระดับมัธยมศึกษา และนักศึกษาระดับนี้มีความใกล้ชิดกับอาจารย์น้อยจึงต้องรู้จักค้นคว้า สร้างวินัยในตนเอง ในด้านการเรียนค่อนข้างจะอิสระไปไหนมาไหนได้สะดวก ไม่มีอาจารย์ควบคุมดูแลหรือบังคับให้เข้าชั้นเรียน จึงเป็นเหตุให้หลายคนไม่รู้จักรับบังคับใจตนเอง ถึงเวลาเรียนก็สนทนากันบ้าง จดคำบรรยายไม่ทันบ้าง ผลการเรียนส่วนใหญ่ในชั้นปีที่ 1 มักสอบตก เมื่อได้คะแนนไม่ดีก็จะเกิดการท้อถอยมากขึ้น ไม่มีกำลังใจในการค้นคว้าหาความรู้ต่อไป

รุจิรี ภู่อาระ (2531 : 72 - 73) ได้กล่าวถึงสิ่งที่ผู้สอน และผู้บริหารในระดับอุดมศึกษาจะต้องคำนึงถึงเกี่ยวกับตัวผู้เรียนที่อาจทำให้เกิดปัญหาในการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากผู้เรียนเป็นองค์ประกอบที่สัมพันธ์โดยตรงกับปัญหาการเรียนการสอน การขาดคุณลักษณะบางประการของผู้เรียนทำให้การเรียนการสอนไม่เกิดประสิทธิผลเท่าที่ควร ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวคือ

1. ระดับสติปัญญาและความถนัดทางการเรียน สิ่งนี้คงปฏิเสธได้ยากว่าจะไม่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียน ผู้มีสติปัญญาสูงย่อมจะมีปัญหาทางการเรียนน้อยกว่าผู้ที่มีสติปัญญาต่ำกว่า ซึ่งผู้สอนก็ต้องรู้จักจัดกิจกรรมการสอนให้เหมาะสมกับระดับสติปัญญาของผู้เรียนด้วย

2. องค์ประกอบทางด้านสรีระร่างกายภายนอกซึ่ง ได้แก่ ประสาทสัมผัสของผู้เรียนที่จะสามารถรับรู้สิ่งที่ผู้สอนได้มากน้อยเพียงใด เช่นผู้เรียนบางคนอาจมีสายตาสั้นผิดปกติ ความสามารถในการได้ยิน สุขภาพจิต ฯลฯ ถ้าการเรียนบางวิชาจำเป็นต้องอาศัยทักษะเหล่านี้ก็อาจจะทำให้เกิดปัญหาในการสอนได้

3. บุคลิกและอุปนิสัยส่วนตัว ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความขยันหมั่นเพียร ความมั่นใจ ในตนเอง ทักษะติดต่ออาจารย์ผู้สอน ทักษะติดต่อวิชาเรียน ทักษะติดต่อสถาบันและวิชาชีพที่เรียน สิ่งเหล่านี้จะมีผลอย่างยิ่งต่อการเรียนการสอน ผู้เรียนบางคนไม่สามารถจะเลือกเรียนในสาขาวิชา ชีพที่ตนรัก ระบบการสอบเข้ามหาวิทยาลัย บางคนที่สอบได้ในวิชาที่ตนไม่ได้ตั้งใจจะเรียน ขาดความสนใจและเอาใจใส่ เพราะจิตใจมุ่งแต่จะสอบเข้ามหาวิทยาลัยใหม่ในปีต่อไป

4. สภาพทางบ้าน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยล้วนแต่ เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้เกิดปัญหาทางการเรียนการสอน แม้ผู้สอนจะทำการสอนอย่างมี ประสิทธิภาพเพียงใดแต่ถ้าผู้เรียนมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับสภาพปัญหาในครอบครัวฐานะทาง เศรษฐกิจของพ่อ แม่ ผู้ปกครอง อาจทำให้ผู้เรียนต้องใช้เวลาส่วนหนึ่งหารายได้มาช่วยเหลือการศึกษา ของตนเองด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รัชต์ธานี ชัชวาลย์ปรีชา (2523 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนของนิสิตวิชาเอก พลศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร พบว่า อาจารย์และนิสิต นักศึกษามี ความคิดเห็น สอดคล้องกันว่าประสบปัญหาในเรื่องหลักสูตร คือ เนื้อหาไม่เหมาะสมกับจำนวน หน่วยกิตที่เรียน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ยังขาดงบประมาณและการประสานงานระหว่าง อาจารย์กับนิสิต นักศึกษา ปัญหาการเรียน นิสิต นักศึกษาขาดการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมและไม่ได้ รับความสะดวกรอกจากนั้นยังขาดแหล่งค้นคว้า เนื่องจากห้องสมุดมีหนังสือ เอกสาร วารสารทาง พลศึกษา และวิชาการทั่วไปน้อย

ทัศนีย์ พิศาลรัตนคุณ (2539 : 91 - 92) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนของนิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ใน 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา หลักสูตร ด้านวิธีการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน และด้านส่วนตัวผู้เรียน พบว่า นิสิตปริญญาโทมีปัญหาด้านหลักสูตรเนื้อหามากกว่าด้านอื่น ๆ คือ ควรปรับปรุงหลักสูตรให้ สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจ สังคมการเมือง เน้นเนื้อหาใหม่ ด้านวิธีการเรียนการสอนควรเน้น ภาคปฏิบัติไม่ควรเน้นเนื้อหาสำหรับ ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ห้องสมุดควรเปิดบริการ ภาคพิเศษในวันหยุดด้วยเพราะนิสิตมีเวลาน้อย ในด้านส่วนตัวของผู้เรียนควรเปลี่ยนเวลาโดยเฉพาะ ภาคพิเศษที่ต้องเรียนวันศุกร์

สมจิตร ยิงยงดำรงฤทธิ์ (2540 : 82 - 83) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพ หลักสูตร ระยะเวลาสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัญหาสำคัญของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้ คือ

1. ด้านหลักสูตร ปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจากเนื้อหาวิชาที่เรียนรวบรัดเกินไป และเวลาเรียนตลอดหลักสูตรน้อยเกินไป
2. ด้านกระบวนการเรียนการสอน ปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจากการสอนกระทำเฉพาะในสถานศึกษา ผู้เรียนไม่มีโอกาสออกไปดูงาน ฝึกงานนอกสถานที่ และหนังสือ ตำราเรียนไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน
3. ด้านผู้สอน ปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจาก ผู้สอนเจ้าระเบียบเกินไป และจำนวนผู้สอนมีน้อย
4. ด้านผู้เรียน ปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจาก ผู้เรียนไม่มีเวลาทบทวนเนื้อหาในบทเรียนและนักศึกษาเรียนไม่รู้เรื่อง ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายไม่อยากเรียน

ยุทธพงษ์ ไกยวรรณ (2536 : 194 - 195) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงการ เฉพาะงานช่างในกลุ่มวิชาการงานอาชีพ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) พบว่า หัวหน้าหมวดวิชา ครูผู้สอนวิชา โครงการ และนักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการจัดและบริหารโรงฝึกงาน และ .01 ด้านการวางแผนการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านบทบาทของครูในการสอนวิชาโครงการ หัวหน้าหมวดวิชาครูผู้สอนวิชาโครงการ และนักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการวางแผนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ส่วนด้านการใช้สื่อการสอน ด้านการจัดและบริหารโรงฝึกงาน และด้านบทบาทของครูในการสอนวิชาโครงการ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เปรียบเทียบ ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนพบว่า หัวหน้าหมวดวิชา กับนักเรียน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการจัดและบริหารโรงฝึกงาน หัวหน้าหมวดวิชา กับครูผู้สอนวิชาโครงการมีความคิดเห็นทุกด้านไม่แตกต่างกัน ครูผู้สอนวิชาโครงการกับนักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการวางแผนการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านบทบาทของครูในการสอนวิชาโครงการ

มนัส ศรีกล้า (2533 : 70 - 77) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพ หลักสูตร ระยะสั้น โรงเรียนสารพัดช่าง เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวม 4 ด้าน คือ ปัญหาด้านตัวผู้เรียน ปัญหาด้านครูผู้สอน ปัญหาด้านหลักสูตร และปัญหาด้านสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า นักศึกษา ส่วนใหญ่ประสบปัญหาการเรียน ในระดับมาก คือ ปัญหาด้านตัวผู้เรียน ปัญหาด้านหลักสูตร และ ปัญหาด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ส่วนปัญหาด้านครูผู้สอน พบว่า มีปัญหา อยู่ในระดับ ปานกลาง

จิตตชา นิลดำ (2542 : 60 - 61) ได้ศึกษาปัญหาในการเรียนของนิสิตปริญญาตรีภาคสมทบหลักสูตร บริหารธุรกิจบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตปริญญาตรี ภาคสมทบ หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีปัญหาในการเรียนโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตร ด้านวิธีการเรียนการสอน ด้านผู้เรียน ปัญหาโดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ด้านผู้สอน ด้านวัดและประเมินผล ปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ด้านสื่อการเรียน การสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก ปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับมาก

รัตนา ประเสริฐศรี (2543 : 62 - 63) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยพณิชยการเซตุน พบว่า นักศึกษามี ปัญหาการเรียนอยู่ในระดับมาก เพื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้าน การเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน มีปัญหาในระดับมาก ส่วนด้านผู้เรียน และด้าน ผู้สอน มีปัญหาในระดับน้อย นักศึกษาที่มีเพศ และรอบการเรียนต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นักศึกษาที่มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียนด้านผู้สอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วน ด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน และด้านผู้เรียน นักศึกษามีปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีรายได้ ต่อเดือนต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียน ด้านการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้าน ผู้เรียนและด้านผู้สอน นักศึกษามีปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

พิสมัย บัวอุไร (2542 : 85 - 86) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาในโครงการจัดการศึกษา สำหรับบุคคลทั่วไป โปรแกรมการจัดการทั่วไป ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ พบว่า ปัญหา การเรียนของนักศึกษาในโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลทั่วไป โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ รวม 6 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านการวัดและประเมินผลและด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านหลักสูตร พบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียนในด้านหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.33$) ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน พบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.45$) ด้านผู้เรียน พบว่านักศึกษามีปัญหาการเรียนในด้านผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 2.52$) ด้านผู้สอน พบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียนในด้านผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.21$) ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียนในด้าน การวัดและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.31$) ด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า นักศึกษา มีปัญหาการเรียนในด้านสื่อการเรียนการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวกโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 2.54$)

อาชีนีกา (อโรวรรณ วรรณศิลป์. 2540 : 31; อ้างอิงมาจาก Archiniega. 1972 : 1052A) ได้ทำการศึกษากิจการจัดโปรแกรมการฝึกอบรมครูประจำการและได้สรุปผลการวิจัยว่าการจัดโปรแกรมการฝึกอบรมครูประจำการอย่างมีประสิทธิภาพนั้น นอกจากครูจะได้รับความรู้ด้าน ทฤษฎีและเข้าใจแนวคิดทางการศึกษาแล้ว ยังทำให้ครูเกิดทักษะและต้องการนำความรู้ ความเข้าใจในการสอนและเมื่อครูได้รับสิ่งใหม่ ๆ จากโปรแกรมที่จัดให้แล้วก็จะปรับปรุงพฤติกรรมในการสอนเสียใหม่ ซึ่งจะมีผลต่อความสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

เน็นยอด (บุญชัย เสริญวงส์ตย์. 2536 : 22) ได้ทำการวิจัยเรื่องวิเคราะห์ปัญหาของนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยในรัฐเท็กซัส ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาของนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับการติดต่อ การเรียน การเงิน ที่พักอาศัย อาหาร ศาสนา สังคม และปัญหาเกี่ยวกับตัวเอง ในจำนวนเหล่านี้ปัญหาเกี่ยวกับกรติดต่อกับบุคคลอื่น และปัญหาการเรียนเป็น ปัญหาที่สำคัญที่สุด

เพอวิส (Purvis 1980 : 163 - 175) ได้ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยเปิดที่ใช้ในระบบการเรียนการสอนทางไกล พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

1. นักศึกษาส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพแล้ว และละทิ้งจากการเรียนมาเป็นเวลานานทำให้ขาดทักษะในการอ่าน การเขียน และความเข้าใจ เมื่อเปรียบเทียบกับนักศึกษาที่เรียน ต่อเนื่องกันมา

2. กิจกรรมการพบกลุ่ม หรือการสอนเสริมต้องมีคุณภาพและมาตรฐาน เพราะเนื่องจากกลุ่มผู้ผลิตเอกสารการสอนเป็นคนละกลุ่มกับอาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนเสริม

3. วิธีการเรียน เนื่องจากมหาวิทยาลัยเปิดใช้ระบบการเรียนการสอนทางไกลเป็นหลัก นักศึกษาต้องศึกษาด้วยตนเองจากสื่อประสม เช่น เอกสารการสอน รายการวิทยุกระจายเสียงและรายการวิทยุโทรทัศน์ ซึ่งเป็นการสื่อสารทางเดียว (One - Way Communication) นักศึกษาจึงไม่มีโอกาสซักถามหรือโต้ตอบได้

ดาวรุ่ง วีระกุลและคณะ (2531 - 2532 : 32 - 38) ได้ทำการประเมินผลการดำเนินโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.) ที่แม่ฮ่องสอน ภาคเรียนที่ 5 และภาคเรียนที่ 8 พบว่า สิ่งที่อาจารย์และนักศึกษาประเมินว่าดีและเหมาะสมคือ

1. บุคลากร การจัดผู้สอนและความรู้ความสามารถของผู้สอน
2. การบริการด้านการให้คำปรึกษาและการรับลงทะเบียน
3. การวัดผลและประเมินผล
4. การจัดรายกระบวนวิชา

สิ่งที่เป็นปัญหามากคือ

1. ห้องเรียน
2. ที่พัก
3. ชุดการเรียน เนื้อหา การพิมพ์และการเข้าเล่ม
4. งบประมาณด้านค่าตอบแทน และค่าเขียนตำรา

นอกจากนั้นผู้วิจัยได้ให้ข้อสังเกตว่า การวัดทัศนคติระหว่างนักศึกษาทั้งสามวิชาเอกต่างให้ข้อมูลสอดคล้องกันมากทั้งในทางบวกและในทางลบ โดยเฉพาะที่มีต่ออุปกรณ์ อาคารสถานที่นั้นสอดคล้องกันระหว่างนักศึกษาทั้งสามวิชาเอกและยังสอดคล้องกับการให้ความเห็นในการสอบถามการบริการเรื่องห้องเรียนและที่พักซึ่งมีแนวโน้มในทางลบ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจระดับปริญญาตรีสถาบันราชภัฏเพชรบุรี ผู้วิจัยให้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจโปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป และโปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการสถาบันราชภัฏเพชรบุรี ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 227 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือนักศึกษาที่เป็นประชากรทั้งหมด จำนวน 227 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาจำแนกตามเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โปรแกรมที่ศึกษา รายได้ผู้ปกครองต่อเดือน และอาชีพผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 สอบถามปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี รวม 6 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก

มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

ระดับมากที่สุดให้	5 คะแนน
ระดับมากให้	4 คะแนน
ระดับปานกลาง	3 คะแนน
ระดับน้อยให้	2 คะแนน
ระดับน้อยที่สุดให้	1 คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ต่อโปรแกรมที่ศึกษา

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถามและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. สร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยกำหนดขอบเขตและเนื้อหาให้ครอบคลุมปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจรวม 6 ด้าน ตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย
3. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องและให้คำแนะนำเพิ่มเติม
4. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเที่ยงตรงจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน
5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ นำไปให้ประธานควบคุมสารนิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง แล้วนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏจอมบึง จำนวน 30 คน แล้วนำไปหาอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ ให้ครบจำนวนข้อที่ต้องการ
6. ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ตามวิธีของคอนนาค (Cronbach)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่ออาจารย์ที่ควบคุมนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 เพื่อขอความร่วมมืออนุญาตให้นักศึกษาตอบแบบสอบถาม (ใช้เวลาประมาณ 2 สัปดาห์)
2. ผู้วิจัยเตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา
3. ชี้แจงให้นักศึกษาเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการตอบและอธิบายวิธีตอบแบบสอบถามก่อนให้ทุกคนเริ่มต้นทำ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยกระทำการประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC + โดยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. การแสดงข้อมูลส่วนตัวนักศึกษา โดยคำนวณค่าความถี่และค่าร้อยละ
2. ข้อมูลปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายดังคะแนนต่อไปนี้
  - ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีปัญหาการเรียนในระดับน้อยที่สุด
  - ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีปัญหาการเรียนในระดับน้อย
  - ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีปัญหาการเรียนในระดับปานกลาง
  - ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีปัญหาการเรียนในระดับมาก
  - ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีปัญหาการเรียนในระดับมากที่สุด
3. วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยปัญหาของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ จำแนกตามเพศ โปรแกรมที่ศึกษา ใช้การทดสอบ t - test
4. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยปัญหาของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายได้ผู้ปกครองต่อเดือน อาชีพผู้ปกครอง เป็นการทดสอบความแตกต่างระหว่าง 2 กลุ่มขึ้นไป ใช้การทดสอบค่า F - test เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ จึงได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของนิวแมนคูลล์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน
  - 1.1 ค่าร้อยละ

1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย จากสูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 73)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ	$\bar{x}$	แทนค่าเฉลี่ย
	$\sum x$	แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน จำนวนข้อมูล

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากสูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 79)

$$S.D = \sqrt{\frac{N\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D	แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนกลุ่มตัวอย่าง
	N	แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum x^2$	แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum x)^2$	แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือจากสูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 200)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	n	แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	$\sum s_i^2$	แทน ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ
	s_t^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3. สถิติตรวจสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างสองกลุ่มโดยใช้ t - test ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของ 2 กลุ่มจากสูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 102)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	$\bar{X}_1, \bar{X}_2$	แทนค่าเฉลี่ยกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2
	S_1^2, S_2^2	แทนค่าความแปรปรวนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2
	n_1, n_2	แทนขนาดของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2
	t	แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาในการแจกแจงแบบ t - test

3.2. ใช้วิเคราะห์ทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป (One way Analysis of Variance) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 113)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน ค่าสถิติแสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยที่มากกว่าสองกลุ่ม
	MS_b	แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

3.3 เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแล้ว ตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีนิวแมนคูลส์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
$S.D.$	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน t-distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน F-distribution
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน
df	แทน	ระดับชั้นความเป็นอิสระ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้แบ่งเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพของนักศึกษาใช้วิเคราะห์จำนวนและค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ระดับปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษาทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตาม เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โปรแกรมที่ศึกษา รายได้ผู้ปกครองต่อเดือน และอาชีพผู้ปกครอง

ตอนที่ 4 รวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จากนักศึกษาทั้งสิ้น 227 คน มีผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิดจำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 63.88 โดยใช้วิธีการนำเสนอในรูปแบบความถี่ประกอบความเรียง

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพของนักศึกษาใช้วิเคราะห์จำนวนและ ค่าร้อยละ

ตาราง 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพของนักศึกษา

ข้อมูลทั่วไป	จำนวนคน	ค่าร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	38	16.70
1.2 หญิง	189	83.30
รวม	227	100.00
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
2.1 1.00 – 1.99	12	5.30
2.2 2.00 – 2.99	163	71.80
2.3 3.00 – 4.00	52	22.90
รวม	227	100.00
3. โปรแกรมที่ศึกษา		
3.1 โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป	81	35.70
3.2 โปรแกรมวิชาบริหารธุรกิจ	146	64.30
รวม	227	100.00
4. รายได้ผู้ปกครองต่อเดือน		
4.1 ต่ำกว่า 5,000 บาท	74	32.60
4.2 5,001 – 10,000 บาท	101	44.50
4.3 10,001 – 15,000 บาท	35	15.00
4.4 มากกว่า 15,000 บาท	18	7.90
รวม	227	100.00
5. อาชีพผู้ปกครอง		
5.1 ธุรกิจส่วนตัว	51	22.50
5.2 รับจ้าง	64	28.20
5.3 รับราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ	25	11.00
5.4 เกษตรกร (ทำสวน ทำนา ทำไร่ ประมง เลี้ยงสัตว์)	87	38.30
รวม	227	100.00

จากตาราง 1 ผลการวิเคราะห์พบว่าส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาหญิงจำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 83.3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางจำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 71.8 เรียนโปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจจำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 64.3 ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือน 5,001 – 10,000 บาท จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 44.5 และผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกรจำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 38.3

ตอนที่ 2 หาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก ดังแสดงในตาราง

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการเรียนในด้าน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านหลักสูตร	2.77	0.60	ปานกลาง
ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน	2.95	0.63	ปานกลาง
ด้านผู้เรียน	2.60	0.62	ปานกลาง
ด้านผู้สอน	2.58	0.75	ปานกลาง
ด้านการวัดและประเมินผล	2.83	0.68	ปานกลาง
ด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก	2.92	0.80	ปานกลาง
รวม	2.77	0.54	ปานกลาง

จากตาราง 2 ผลการวิเคราะห์พบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ด้านที่คะแนนเฉลี่ยมากที่สุด 3 ด้านแรก คือ ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.95$) ด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X} = 2.92$) และด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 2.83$) ตามลำดับ

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชา
การบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ด้านหลักสูตร โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านหลักสูตร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.	เนื้อหาวิชาในหลักสูตรไม่ทันสมัยและไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน	2.64	0.74	ปานกลาง
2.	เนื้อหาวิชาที่เรียนไม่สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้	2.46	0.93	น้อย
3.	การจัดลำดับเนื้อหาในรายวิชาต่างๆ ของแต่ละภาคเรียนไม่ต่อเนื่องกัน	2.63	0.92	ปานกลาง
4.	การจัดลำดับเนื้อหาวิชาในแต่ละรายวิชาไม่ได้เรียงตามลำดับความยากง่าย	2.82	1.06	ปานกลาง
5.	ผู้เรียนยังขาดความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ตนเองเรียน	3.32	1.07	ปานกลาง
6.	หลักสูตรกำหนดเวลาในการฝึกภาคปฏิบัติในบางวิชาน้อยเกินไป	2.78	0.87	ปานกลาง
7.	เนื้อหาในแต่ละรายวิชาขาดการปลูกฝังด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณทางธุรกิจที่สามารถนำไปใช้ในทางปฏิบัติงาน	2.66	1.05	ปานกลาง
8.	เนื้อหาวิชาในหลักสูตรไม่เพียงพอที่จะเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อระดับสูง	2.71	0.95	ปานกลาง
9.	เนื้อหาวิชาที่เรียนไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานในท้องถิ่นอย่างแท้จริง	2.77	1.00	ปานกลาง
10.	เนื้อหาที่เรียนในหลักสูตรไม่ได้บรรจุทักษะที่จำเป็นบางอย่างในการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน	2.89	0.96	ปานกลาง
รวม		2.87	0.60	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์พบว่านักศึกษามีปัญหาการเรียนด้านหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.87$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับปานกลาง 3 ข้อแรก คือ ผู้เรียนยังขาดความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ตนเองเรียน ($\bar{X} = 3.32$) เนื้อหาที่เรียนในหลักสูตรไม่ได้บรรจุทักษะที่จำเป็นบางอย่างในการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน ($\bar{X} = 2.89$) การจัดลำดับเนื้อหาวิชาในแต่ละรายวิชาไม่ได้เรียงตามลำดับความยากง่าย ($\bar{X} = 2.82$) และข้อที่มีระดับน้อย 1 ข้อ คือเนื้อหาวิชาที่เรียนไม่สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติจริงได้ ($\bar{X} = 2.46$)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชา
การบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรีสถาบันราชภัฏเพชรบุรี ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน
โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เหมาะสมกับวัยและระดับการศึกษาของผู้เรียน	2.50	1.00	น้อย
2	บางวิชามีการจัดวิทยากรพิเศษมาบรรยายน้อยเกินไป	3.13	1.12	ปานกลาง
3	งานที่ผู้สอนมอบหมายให้ศึกษาค้นคว้านอกชั้นเรียน มีปริมาณมากเกินไป	3.35	1.06	ปานกลาง
4	ภาระงานที่ได้รับมอบหมายในแต่ละรายวิชาไม่เหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิตของรายวิชานั้นๆ	2.89	0.98	ปานกลาง
5	สภาพบรรยากาศภายในชั้นเรียนไม่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้	3.10	1.10	ปานกลาง
6	ผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	2.52	0.98	ปานกลาง
7	การศึกษาดูงานในสถานประกอบการทางธุรกิจมีน้อยเกินไป	3.57	1.13	มาก
8	วิธีการสอนไม่สอดคล้องกับรายวิชาที่เรียน ส่วนมากใช้การบรรยายเพียงวิธีเดียว	2.94	1.07	ปานกลาง
9	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่สอดคล้องกับระดับสติปัญญาความสามารถของผู้เรียน	2.67	0.97	ปานกลาง
10	เวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรมกลุ่มมีน้อยเกินไป	2.81	1.05	ปานกลาง
	รวม	2.95	0.63	ปานกลาง

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์พบว่านักศึกษามีปัญหาการเรียนด้านวิธีการจัดการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.95$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีระดับมาก 1 ข้อ คือ การศึกษาดูงานในสถานประกอบการทางธุรกิจมีน้อยเกินไป ($\bar{X} = 3.57$) และข้อที่มีระดับน้อย 1 ข้อ คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เหมาะสมกับวัยและระดับการศึกษาของผู้เรียน ($\bar{X} = 2.50$) ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชา
การบริหารธุรกิจระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ด้านผู้เรียนโดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านผู้เรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ผู้เรียนมีความแตกต่างกันทางด้านประสบการณ์ และทักษะในการปฏิบัติงานด้านธุรกิจ	3.40	0.98	ปานกลาง
2	ผู้เรียนไม่กล้าซักถามผู้สอนในสิ่งที่ตนไม่เข้าใจ เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่เรียน	3.56	1.13	มาก
3	จำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนมีจำนวนมากเกินไป	2.64	1.05	ปานกลาง
4	ผู้เรียนไม่มีเวลาเข้าห้องสมุดหรือศึกษาค้นคว้า เพิ่มเติมนอกชั้นเรียน	2.80	1.10	ปานกลาง
5	ผู้เรียนต้องใช้เวลาในการปรับตัวเข้ากับ เพื่อนร่วมชั้นเรียน	2.17	1.06	น้อย
6	ปัญหาด้านเศรษฐกิจของประเทศส่งผลกระทบต่อ ในเรื่องค่าใช้จ่ายด้านการเรียนของผู้เรียน	3.45	1.20	ปานกลาง
7	บุคคลในครอบครัวไม่ให้การสนับสนุนในการมา เรียนของผู้เรียน	1.82	1.10	น้อย
8	ความไม่สะดวกในการเดินทางมาเรียนของ ผู้เรียน	2.38	1.18	น้อย
9	ผู้เรียนมีภาระรับผิดชอบทางครอบครัว ทำให้ เป็นอุปสรรคต่อการเรียน	2.15	1.10	น้อย
10	ผู้เรียนมีโรคประจำตัวที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน	1.65	1.02	น้อย
	รวม	2.60	0.62	ปานกลาง

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์พบว่านักศึกษามีปัญหาการเรียนด้านผู้เรียนโดยรวมอยู่ใน
ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับมาก 1 ข้อ คือผู้เรียนไม่
กล้าซักถาม ผู้สอนในสิ่งที่ตนไม่เข้าใจ เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่เรียน ($\bar{X} = 3.56$) ข้อที่มีระดับน้อย
จำนวน 5 ข้อ และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้เรียนมีโรคประจำตัวที่เป็นอุปสรรคต่อ
การเรียน ($\bar{X} = 1.65$) ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชา
การบริหารธุรกิจระดับปริญญาตรีสถาบันราชภัฏเพชรบุรี ด้านผู้สอน โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านผู้สอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ผู้สอนไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนการอภิปรายใน ชั้นเรียน	2.14	1.03	น้อย
2	ผู้สอนไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความ คิดเห็นในระหว่างเรียน	2.19	1.02	น้อย
3	ผู้สอนบรรยายไม่ชัดเจน ทำให้ผู้เรียนขาดความรู้ ความเข้าใจในสิ่งที่เรียน	2.89	1.18	ปานกลาง
4	ผู้สอนขาดความเอาใจใส่ต่อปัญหาการเรียนของ ผู้เรียนแต่ละคน	2.89	1.18	ปานกลาง
5	ผู้สอนขาดการแสดงออก ซึ่งการมีมนุษยสัมพันธ์ ระหว่างผู้สอนต่อผู้เรียน	2.60	1.15	ปานกลาง
6	ผู้สอนเข้าสอนไม่ตรงเวลา ล่าช้าเป็นประจำ	1.97	1.05	น้อย
7	ผู้สอนขาดทักษะ ความชำนาญ ในการถ่ายทอด ความรู้	2.29	1.06	น้อย
8	ผู้สอนไม่นำหลักจิตวิทยา มาใช้ในการจัดการ เรียนการสอน เช่น การกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ ฯลฯ	2.73	1.15	ปานกลาง
9	ผู้สอนไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้เรียนที่อยู่ใน วัยรุ่น	2.78	1.14	ปานกลาง
10	ผู้สอนบรรยายเนื้อหา ในรายวิชาที่สอนเร็ว เกินไป ทำให้ผู้เรียนตามไม่ทัน	3.31	1.17	ปานกลาง
รวม		2.58	1.75	ปานกลาง

จากตาราง 6 ผลการวิเคราะห์พบว่านักศึกษามีปัญหาด้านผู้สอนโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับน้อยคือ ผู้สอนเข้าสอนไม่ตรงเวลาล่าช้าเป็นประจำ ($\bar{X} = 1.97$) ผู้สอนไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการอภิปรายในชั้นเรียน ($\bar{X} = 2.14$) ผู้สอนไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นในระหว่างเรียน ($\bar{X} = 2.19$) และผู้สอนขาดทักษะความชำนาญในการถ่ายทอดความรู้ ($\bar{X} = 2.29$) ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชา
การบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ด้านการวัดผลและประเมินผล
โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านการวัดผลและประเมินผล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	การควบคุมห้องสอบไม่รัดกุม มีการลอกข้อสอบ ทำให้การตัดเกรดขาดความยุติธรรม	2.58	0.75	ปานกลาง
2	เกณฑ์ในการพิจารณาการวัดและประเมินผล กำหนดไว้คลุมเครือไม่ชัดเจน	2.58	1.24	ปานกลาง
3	ข้อทดสอบที่ใช้ในการวัดและประเมินผลการ เรียนแต่ละครั้งไม่ตรงกับเนื้อหาที่เรียน	2.58	1.06	ปานกลาง
4	ข้อทดสอบที่ใช้ในการวัดและประเมินผลการ เรียนแต่ละครั้งมีความยากเกินไป	3.25	1.10	ปานกลาง
5	ผู้สอนขาดการชี้แจงข้อบกพร่องที่พบจากการวัด และประเมินผลแก่ผู้เรียน	2.96	1.02	ปานกลาง
6	จำนวนข้อทดสอบมีมากแต่ให้เวลาในการทำ ข้อสอบน้อยเกินไป	3.48	1.11	ปานกลาง
7	ผู้สอนมิได้นำวิธีการวัดและประเมินผลหลาย ๆ รูปแบบมาใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียน	2.93	1.02	ปานกลาง
8	ผู้สอนมิได้ทำการวัดและประเมินผลการเรียน ของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ	2.71	0.91	ปานกลาง
9	การวัดและประเมินผลการเรียนของผู้สอนแต่ละ คนขาดความยุติธรรม	2.47	1.06	น้อย
10	การแจ้งผลการเรียน ให้ผู้เรียนทราบหลังการวัด และประเมินผลไม่ตรงตามกำหนดเวลาที่ สถาบันฯ ระบุไว้	2.76	1.19	ปานกลาง
รวม		2.83	0.68	ปานกลาง

จากตาราง 7 ผลการวิเคราะห์พบว่านักศึกษามีปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.83$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับปานกลาง 3 ข้อแรกคือ จำนวนข้อทดสอบมีมากแต่ให้เวลาในการทำข้อสอบน้อยเกินไป ($\bar{X} = 3.48$) ข้อทดสอบที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผลการเรียนแต่ละครั้ง มีความยากเกินไป ($\bar{X} = 3.25$) ผู้สอนขาดการชี้แจงข้อบกพร่องที่พบจากการวัดและประเมินผลแก่ผู้เรียน ($\bar{X} = 2.96$) และข้อที่มีระดับน้อย 1 ข้อ คือการวัดและประเมินผลการเรียนของผู้สอนแต่ละคนขาดความยุติธรรม ($\bar{X} = 2.47$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชา
การบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ด้านสื่อการเรียนการสอนและ
สิ่งอำนวยความสะดวก โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	สื่ออุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอน ไม่ทันสมัย และยังด้อยประสิทธิภาพ	2.80	1.09	ปานกลาง
2	ผู้เรียนไม่สะดวกในการติดต่อขอใช้สื่ออุปกรณ์เพื่อนำเสนอ กิจกรรมประกอบการเรียนการสอน เนื่องจากบุคลากรที่ให้ บริการไม่อยู่ประจำห้องสื่อ	2.96	1.04	ปานกลาง
3	จำนวนสื่อ อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ กับจำนวนของผู้เรียน เช่น เครื่องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์สำนักงาน ฯลฯ	3.20	1.22	ปานกลาง
4	ความไม่พร้อมของห้องเรียน อาคารเรียนและเก้าอี้นั่งฟังบรรยาย	2.85	1.19	ปานกลาง
5	การบริการน้ำดื่มมีไม่เพียงพอ และมีไม่ถึงทุกอาคารเรียน	3.26	1.30	ปานกลาง
6	ภายในชั้นเรียนยังขาดอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบกับสื่อการสอน เช่น ปลั๊กไฟ จอรับภาพข้ามศีรษะ เครื่องขยายเสียง ฯลฯ	2.83	1.17	ปานกลาง
7	สภาพของชั้นเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อการใช้อุปกรณ์การสอน	2.82	1.15	ปานกลาง
8	ห้องสมุดมีหนังสือ เอกสาร ตำราทางด้านบริหาร บริหาร ธุรกิจ และการจัดการที่ให้ผู้เรียนศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติม ไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน	2.89	1.28	ปานกลาง
9	พื้นที่ภายในห้องสมุดมีความคับแคบเกินไป ไม่มี ที่นั่ง สำหรับศึกษาค้นคว้า	2.39	1.19	น้อย
10	สถาบันจัดให้มีสถานที่ที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน ได้ใช้พัก ผ่อนในช่วงพัก และชั่วโมงว่างน้อยเกินไป	3.17	1.38	ปานกลาง
รวม		2.92	0.80	ปานกลาง

จากตาราง 8 ผลการวิเคราะห์พบว่า นักศึกษามีปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.92$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีระดับปานกลาง 3 ข้อแรกคือ การบริการน้ำดื่มมีไม่เพียงพอและมีไม่ทั่วถึงทุกอาคารเรียน ($\bar{X} = 3.26$) จำนวนสื่ออุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอกับจำนวนของผู้เรียนเช่น เครื่องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์สำนักงานฯ ($\bar{X} = 3.20$) สถาบันจัดให้มีสถานที่ที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียนได้ใช้พักผ่อนในช่วงเวลาพักและชั่วโมงว่างน้อยเกินไป ($\bar{X} = .17$) และข้อที่มีระดับน้อย 1 ข้อ คือพื้นที่ภายในห้องสมุดมีความคับแคบเกินไปไม่มีที่นั่งสำหรับศึกษาค้นคว้า ($\bar{X} = 2.39$)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี จำแนก ตาม เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โปรแกรมที่ศึกษา รายได้ผู้ปกครองต่อเดือน และอาชีพผู้ปกครอง ดังแสดงในตาราง

ตาราง 9 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี จำนวน ตาม เพศ โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการเรียนในด้าน	เพศชาย (n = 38)		เพศหญิง (n = 189)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านหลักสูตร	2.97	0.55	2.73	0.60	2.29*
ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน	2.99	0.59	2.94	0.64	0.49
ด้านผู้เรียน	2.68	0.68	2.58	0.60	0.91
ด้านผู้สอน	2.74	0.66	2.55	0.77	1.42
ด้านการวัดผลและประเมินผล	2.91	0.61	2.82	0.69	0.75
ด้านสื่อการเรียนการสอนและ สิ่งอำนวยความสะดวก	2.83	0.72	2.94	0.82	0.76
รวม	2.85	0.52	2.76	0.55	0.98

จากตาราง 9 ผลการวิเคราะห์พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีปัญหาด้านหลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษาชายมีค่าเฉลี่ยสูงกว่านักศึกษาหญิง ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 10 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการเรียนในด้าน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	2	0.19	0.90	0.26
	ภายในกลุ่ม	224	80.85	0.36	
	รวม	226	80.04		
ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.19	0.60	1.50
	ภายในกลุ่ม	224	89.23	0.40	
	รวม	226	90.43		
ด้านผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.64	0.32	0.84
	ภายในกลุ่ม	224	85.04	0.38	
	รวม	226	85.71		
ด้านผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.12	1.06	1.89
	ภายในกลุ่ม	224	125.47	0.56	
	รวม	226	127.59		
ด้านการวัดผลและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	0.73	0.37	0.80
	ภายในกลุ่ม	224	102.83	0.46	
	รวม	226	103.56		
ด้านสื่อการเรียนการสอน และสื่ออำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	2	1.82	0.91	1.41
	ภายในกลุ่ม	224	144.48	0.65	
	รวม	226	146.30		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.32	0.16	0.54
	ภายในกลุ่ม	224	66.21	0.30	
	รวม	226	66.53		

จากตาราง 10 ผลการวิเคราะห์พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 11 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตาม โปรแกรมที่ศึกษา โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการเรียนในด้าน	โปรแกรมการจัดการทั่วไป (N = 81)		โปรแกรมการบริหารธุรกิจ (N = 146)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านหลักสูตร	2.78	0.59	2.76	0.60	0.15
ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน	2.86	0.64	3.00	0.63	1.62
ด้านผู้เรียน	2.60	0.69	2.60	0.58	0.50
ด้านผู้สอน	2.67	0.78	2.53	0.73	1.30
ด้านวัดผลประเมินผล	2.78	0.71	2.86	0.66	0.81
ด้านสื่อการเรียนและสิ่งอำนวยความสะดวก	2.93	0.79	2.91	0.81	0.22
รวม	2.77	0.56	2.78	0.54	0.11

จากตาราง 11 ผลการวิเคราะห์พบว่านักศึกษาที่มีโปรแกรมที่ศึกษาต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 12 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตาม รายได้ผู้ปกครองต่อเดือน โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการเรียนในด้าน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	3	1.88	0.63	1.77
	ภายในกลุ่ม	223	79.15	0.53	
	รวม	226	81.04		
ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	4.70	1.57	4.07**
	ภายในกลุ่ม	223	90.43		
	รวม	226	90.43		
ด้านผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.28	0.43	1.13
	ภายในกลุ่ม	223	84.43	0.38	
	รวม	226	85.71		
ด้านผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	3	2.06	0.59	1.22
	ภายในกลุ่ม	223	125.53	0.56	
	รวม	226	127.53		
ด้านการวัดผลและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	3	1.32	0.45	0.96
	ภายในกลุ่ม	223	102.24	0.45	
	รวม	226	103.56		
ด้านสื่อการเรียนการสอน และสื่ออำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	3	3.02	1.01	1.57
	ภายในกลุ่ม	223	143.29	0.64	
	รวม	226	146.30		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.32	0.44	1.50
	ภายในกลุ่ม	223	65.22	0.29	
	รวม	226	66.53		

จากตาราง 12 ผลการวิเคราะห์พบว่า นักศึกษาที่รายได้ผู้ปกครองต่อเดือนต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่รายได้ผู้ปกครองต่อเดือนต่างกันมีปัญหาด้านวิธีการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 13 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้านวิธีการจัดการเรียนการสอนเป็นรายคู่ จำแนกตามรายได้ผู้ปกครองต่อเดือน

รายได้ผู้ปกครองต่อเดือน	$\bar{X}$	5,000 – 10,000	10,001 -15,000	ต่ำกว่า 5,000	มากกว่า 15,000
		2.85	2.91	2.99	3.39
5,0001 – 10,000 บาท	2.85	-	0.06	0.14	0.54**
10,000 – 15,000 บาท	2.91	-	-	0.08	0.48***
ต่ำกว่า 5,000 บาท	2.99	-	-	-	0.40**
มากกว่า 15,000 บาท	3.39	-	-	-	-

จากตาราง 13 ผลการวิเคราะห์พบว่า นักศึกษาที่รายได้ผู้ปกครองต่อเดือนมากกว่า 15,000 บาท กับนักศึกษารายได้ผู้ปกครองต่อเดือน 5,001 - 10,000 บาท นักศึกษาที่รายได้ผู้ปกครองต่อเดือน 10,001 - 15,000 บาท และนักศึกษาที่รายได้ผู้ปกครองต่อเดือน ต่ำกว่า 5,000 บาท มีปัญหาการเรียนด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยที่นักศึกษารายได้ผู้ปกครองต่อเดือนมากกว่า 15,000 บาท มีค่าเฉลี่ยสูงกว่านักศึกษารายได้ผู้ปกครองต่อเดือน 5,001 - 10,000 บาท นักศึกษาที่รายได้ผู้ปกครองต่อเดือน 10,001-15,000และนักศึกษารายได้ผู้ปกครองต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 14 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการเรียนในด้าน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	3	2.24	0.75	2.12
	ภายในกลุ่ม	223	78.80	0.35	
	รวม	226	81.04		
ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	3.35	1.12	2.86*
	ภายในกลุ่ม	223	87.08	0.39	
	รวม	226	90.43		
ด้านผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.50	0.50	1.33
	ภายในกลุ่ม	223	84.21	0.38	
	รวม	226	85.71		
ด้านผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.32	0.44	0.78
	ภายในกลุ่ม	223	126.26	0.57	
	รวม	226	127.59		
ด้านการวัดผลและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	3	0.44	0.15	0.32
	ภายในกลุ่ม	223	103.12	0.46	
	รวม	226	103.56		
ด้านสื่อการเรียนการสอน และสื่ออำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	3	0.25	0.08	0.13
	ภายในกลุ่ม	223	146.05	0.65	
	รวม	226	146.30		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	0.98	0.33	1.11
	ภายในกลุ่ม	223	65.55	0.29	
	รวม	226	66.53		

จากตาราง 14 ผลการวิเคราะห์พบว่า นักศึกษาที่อาชีพผู้ปกครองต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่อาชีพผู้ปกครองต่างกันมีปัญหาด้านวิธีการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 15 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยด้านวิธีการจัดการเรียนการสอนเป็นรายคู่ จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง

อาชีพผู้ปกครอง	$\bar{X}$	เกษตรกร	รับจ้าง	ธุรกิจส่วนตัว	รับราชการ รัฐวิสาหกิจ
		2.80	3.02	3.06	3.08
เกษตรกร	2.80	-	0.22*	0.26*	2.28
รับจ้าง	3.02	-	-	0.04	0.06
ธุรกิจส่วนตัว	3.06	-	-	-	0.02
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	3.08	-	-	-	-

จากตาราง 15 ผลการวิเคราะห์พบว่า นักศึกษาที่อาชีพผู้ปกครองรับจ้างและธุรกิจส่วนตัว กับนักศึกษาที่อาชีพผู้ปกครอง เกษตรกร มีปัญหาด้านวิธีการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่อาชีพผู้ปกครองรับจ้างและธุรกิจส่วนตัว มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า นักศึกษาที่อาชีพผู้ปกครอง เกษตรกร ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 สรุปข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการเรียนที่มีต่อไปรแกรมที่ศึกษา
โดยมีนักศึกษาตอบแบบสอบถามจำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 63.88

ตาราง 16 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการเรียนที่มีต่อไปรแกรมที่ศึกษา

ข้อ	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
	ด้านหลักสูตร	
1	พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย	18
2	เนื้อหารายวิชายากเกินไป	10
3	เนื้อหาไม่ตรงหลักสูตรที่เรียน	9
4	หลักสูตรล้าสมัย ไม่ต่อเนื่อง	8
5	หลักสูตรไม่เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริง	6
6	ไม่สามารถนำไปใช้กับชีวิตประจำวันได้	5
	ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน	
1	ควรจัดรายวิชาให้เหมาะสมกับเวลาในแต่ละวัน	11
2	ควรจัดลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก	8
3	ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถาม	6
4	ให้ค้นคว้าเองมากเกินไป ควรบรรยายบ้าง	5
5	สอดแทรกเรื่องอื่น ๆ บ้าง	4
	ด้านผู้เรียน	
1	ควรมอบหมายงานให้ผู้เรียนน้อยลง	3
2	นักศึกษาควรสนใจเรียนมากกว่านี้	2
	ด้านผู้สอน	
1	อาจารย์สอนเร็วและไม่เข้าใจ	52
2	เวลาเรียนชอบใช้อารมณ์	11
3	ศึกษาพฤติกรรมผู้เรียนก่อนว่ามีพื้นฐานการเรียนเพียงใด	10
4	การบรรยายไม่ตรงเนื้อหาที่เรียน	9
5	ให้เวลาในการศึกษาค้นคว้าน้อยเกินไป	6
6	อธิบายและตอบคำถามไม่ชัดเจน	5

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อ	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
ด้านการวัดผลและประเมินผล		
1	เกณฑ์ประเมินผลสูงเกินไป	19
2	มีการวัดผลและประเมินผลน้อย	80
3	ไม่มีความยุติธรรมในการตัดเกรด	6
4	ควรมีมาตรฐานเดียวกันในการตัดเกรด	4
5	การวัดผลไม่ตรงกับเนื้อหาที่เรียน	3
ด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก		
1	สื่อ - อุปกรณ์การเรียนไม่เพียงพอ	28
2	อุปกรณ์การเรียนไม่ทันสมัย	20
3	ควรคิดพัสดุทุกห้อง เพราะอากาศร้อน	8

ด้านหลักสูตร

นักศึกษามีปัญหาและข้อเสนอแนะมากที่สุดคือ พัฒนาคอร์สให้ทันสมัย รองลงมา เนื้อหาวิชาากเกินไป เนื้อหาไม่ตรงหลักสูตรที่เรียน หลักสูตรสับสนไม่ต่อเนื่อง หลักสูตรไม่เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริง และไม่สามารถนำไปใช้กับชีวิตประจำวันได้

ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน

นักศึกษามีปัญหาและข้อเสนอแนะ มากที่สุดคือควรจัดรายวิชาให้เหมาะสมกับเวลาในแต่ละวัน รองลงมาคือ ควรจัดลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถาม ให้ค้นคว้าเองมากเกินไป ควรบรรยายบ้าง และควรสอดแทรกเรื่องอื่นๆบ้าง

ด้านผู้เรียน

นักศึกษามีปัญหาและข้อเสนอแนะ มากที่สุดคือ ควรมอบหมายงานให้ผู้เรียนน้อยลง รองลงมาคือ นักศึกษาควรสนใจเรียนมากกว่านี้

ด้านผู้สอน

นักศึกษามีปัญหาและข้อเสนอแนะ มากที่สุดคือ อาจารย์สอนเร็วและไม่เข้าใจ รองลงมาคือเวลาเรียนชอบใช้อารมณ์ ศึกษาพฤติกรรมผู้เรียนก่อนว่ามีพื้นฐานการเรียนเพียงใด การบรรยายไม่ตรงเนื้อหาที่เรียน ให้ความในการศึกษา ค้นคว้าน้อยเกินไป อธิบายและตอบคำถามไม่ชัดเจน

ด้านการวัดผลและประเมินผล

นักศึกษามีปัญหาและข้อเสนอนะมากที่สุดคือ เกณฑ์ประเมินผลสูงเกินไป รองลงมา คือ มีการวัดผลและประเมินผลน้อย ไม่มีความยุติธรรมในการตัดเกรด ควรมีมาตรฐานเดียวกันในการตัดเกรด และการวัดผลไม่ตรงกับเนื้อหาที่เรียน

ด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก

นักศึกษามีปัญหาและข้อเสนอนะมากที่สุดคือ สื่อ-อุปกรณ์การเรียนไม่เพียงพอ รองลงมาอุปกรณ์การเรียนไม่ทันสมัยและควรติดพัดลมทุกห้องเพราะอากาศร้อน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาระดับปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตาม เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โปรแกรมที่ศึกษา รายได้ผู้ปกครองต่อเดือน และอาชีพผู้ปกครอง
3. เพื่อรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบปัญหาในการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรีซึ่งจะเป็นแนวทางแก่ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน และบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาปรับปรุงแก้ไขและจัดบริการต่าง ๆ ในกระบวนการเรียนการสอนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจโปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป และโปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 227 คน

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ทำการศึกษากับประชากรที่เป็นนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจโปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป และโปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 227 คน ได้รับแบบสอบถามคืนมา 227 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาจำแนกตามเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โปรแกรมที่ศึกษา รายได้ผู้ปกครองต่อเดือน และอาชีพผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 สอบถามปัญหาการเรียนและของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรีสถาบันราชภัฏเพชรบุรี รวม 6 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

ระดับมากที่สุดให้	5 คะแนน
ระดับมากให้	4 คะแนน
ระดับปานกลาง	3 คะแนน
ระดับน้อยให้	2 คะแนน
ระดับน้อยที่สุดให้	1 คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับปัญหาการเรียนของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อโปรแกรมที่ศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่ออาจารย์ที่ควบคุมนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 เพื่อขอความร่วมมืออนุญาตให้นักศึกษาตอบแบบสอบถาม โดยมีหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย
2. ผู้วิจัยเตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา
3. ชี้แจงให้นักศึกษาเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการตอบและอธิบายวิธีตอบแบบสอบถามก่อนให้ทุกคนเริ่มต้นทำ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ โดยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. การแสดงข้อมูลส่วนตัวนักศึกษา โดยคำนวณค่าความถี่และค่าร้อยละ
2. ข้อมูลปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ

ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายดังคะแนนต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง	มีปัญหาการเรียนในระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง	มีปัญหาการเรียนในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง	มีปัญหาการเรียนในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง	มีปัญหาการเรียนในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึง	มีปัญหาการเรียนในระดับมากที่สุด

3. วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยปัญหาของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ จำแนกตามเพศ โปรแกรมที่ศึกษา ใช้การทดสอบ t - test

4. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยปัญหาของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายได้ผู้ปกครองต่อเดือน อาชีพผู้ปกครอง เป็นการทดสอบความแตกต่างระหว่าง 2 กลุ่มขึ้นไป ใช้การทดสอบค่า F - test เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ จึงได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของนิวแมนคูลล์

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรีในด้านหลักสูตร ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านการวัดและประเมินผลและด้านสื่อการเรียนการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวก สรุปได้ดังนี้

1. นักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี มีปัญหาการเรียนโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1.1 ด้านหลักสูตร ปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เพื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีระดับปานกลาง 3 ข้อแรก คือ ผู้เรียนยังขาดความเข้าใจที่ชัดเจน เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ตนเองเรียน เนื้อหาที่เรียนในหลักสูตรไม่ได้บรรลุทักษะที่จำเป็นบางอย่างในการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน และการจัดลำดับเนื้อหาวิชาในแต่ละรายวิชาไม่ได้เรียงตามลำดับความยากง่าย ข้อที่มีระดับน้อย 1 ข้อคือ เนื้อหาวิชาที่เรียนไม่สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติจริงได้

1.2 ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน ปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีระดับมาก 1 ข้อคือ การศึกษาดูงานในสถานประกอบการทางธุรกิจมีน้อยเกินไป ข้อที่มีระดับปานกลาง 2 ข้อถัดมาคือ งานที่ผู้สอนมอบหมายให้ศึกษาค้นคว้า นอกชั้นเรียนมีปริมาณมากเกินไป และบางวิชามีการจัดวิทยากรพิเศษมาบรรยายน้อยเกินไป ข้อที่มีระดับน้อย 1 ข้อ คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เหมาะสมกับวัย และระดับการศึกษาของผู้เรียน

1.3 ด้านผู้เรียน ปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับมาก 1 ข้อ คือ ผู้เรียนไม่กล้าซักถาม ผู้สอนในสิ่งที่ตนไม่เข้าใจ เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่เรียน ข้อที่มีระดับปานกลาง 2 ข้อถัดมาคือ ปัญหาด้านเศรษฐกิจของประเทศส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในด้านการเรียนของผู้เรียนและผู้เรียนมีความแตกต่างกันทางด้านประสบการณ์และทักษะในการปฏิบัติงานด้านธุรกิจ ข้อที่มีระดับน้อย คือ ผู้เรียนมีโรคประจำตัวที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน

1.4 ด้านผู้สอน ปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับปานกลาง 3 ข้อ แรกคือ ผู้สอนบรรยายเนื้อหา ในรายวิชาที่สอนเร็วเกินไปทำให้ผู้เรียนตามไม่ทัน ผู้สอนบรรยายไม่ชัดเจน ทำให้ผู้เรียนขาดความรู้ ความเข้าใจในสิ่งที่เรียน และผู้สอนขาดความเอาใจใส่ต่อปัญหาการเรียนของผู้เรียนแต่ละคน ข้อที่มีระดับน้อย คือ ผู้สอนเข้าสอนไม่ตรงเวลาล่าช้าเป็นประจำ

1.5 ด้านการวัดและประเมินผล ปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับปานกลาง 3 ข้อแรกคือ จำนวนข้อทดสอบมีมากแต่ให้เวลาในการทำข้อสอบน้อยเกินไป ข้อทดสอบที่ใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนแต่ละครั้งมีความยากเกินไป และผู้สอนขาดการชี้แจงข้อบกพร่องที่พบจากการวัดและประเมินผลแก่ผู้เรียน ข้อที่มีระดับน้อย 1 ข้อคือ การวัดและประเมินผลการเรียนของผู้สอนแต่ละคนขาดความยุติธรรม

1.6 ด้านสื่อการเรียนการสอนและสงอำนวยความสะดวก ปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับปานกลาง 3 ข้อแรกคือ การบริการน้ำดื่มมีไม่เพียงพอและมีไม่ทั่วถึงทุกอาคารเรียน จำนวนสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนมีไม่เพียงพอกับจำนวนของผู้เรียน เช่น เครื่องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์สำนักงาน ฯลฯ และสถาบันจัดให้มีสถานที่ที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียนได้ใช้พักผ่อนในช่วงเวลาพักและชั่วโมงว่างน้อยเกินไป ข้อที่มีระดับน้อย 1 ข้อ คือ พื้นที่ภายในห้องสมุดมีความคับแคบเกินไปไม่มีที่นั่งสำหรับนักศึกษาค้นคว้า

2. จากผลการเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตามเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โปรแกรมที่ศึกษา รายได้ผู้ปกครองต่อเดือน และอาชีพผู้ปกครองปรากฏผลดังนี้

2.1 นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีปัญหาด้านหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาชาย มีปัญหามากกว่านักศึกษาหญิง

2.2 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 นักศึกษาที่มีโปรแกรมที่ศึกษาต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า นักศึกษาที่มีโปรแกรมที่ศึกษาต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.4 นักศึกษาที่รายได้ผู้ปกครองต่อเดือนต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า นักศึกษาที่รายได้ผู้ปกครองต่อเดือนต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาที่รายได้ผู้ปกครองต่อเดือนมากกว่า 15,000 บาท กับนักศึกษาที่รายได้ผู้ปกครองต่อเดือน 5,001 - 10,000 บาท นักศึกษาที่รายได้ผู้ปกครองต่อเดือน 10,001 - 15,000 บาท และนักศึกษาที่รายได้ผู้ปกครองต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท มีปัญหาการเรียนด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่นักศึกษาที่รายได้ผู้ปกครองต่อเดือนมากกว่า 15,000 บาท มีปัญหามากกว่านักศึกษาที่รายได้ผู้ปกครองต่อเดือน 5,001 - 10,000 บาท นักศึกษาที่รายได้ผู้ปกครองต่อเดือน 10,001 - 15,000 บาท และนักศึกษาที่รายได้ผู้ปกครองต่ำกว่า 5,000 บาท

2.5 นักศึกษาที่อาชีพผู้ปกครองต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติหมายความว่า นักศึกษาที่อาชีพผู้ปกครองต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาที่อาชีพผู้ปกครองรับจ้างและธุรกิจส่วนตัว กับนักศึกษาที่อาชีพผู้ปกครองเกษตรกร มีปัญหาด้านวิธีการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่อาชีพผู้ปกครองรับจ้างและธุรกิจส่วนตัวมีปัญหามากกว่า นักศึกษาที่อาชีพผู้ปกครองเกษตรกร

การอภิปรายผล

1. ผลจากการศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ด้านหลักสูตร นักศึกษามีปัญหาการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.77$) ค่อนข้างต่ำ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหลักสูตรที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเป็นหลักสูตรที่จัดขึ้นโดยคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงานเป็นสำคัญเพื่อให้สอดคล้องกับอาชีพและสภาพการณ์ในปัจจุบันทำให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนสาขาวิชาต่าง ๆ ได้สะดวกโดยใช้เวลาไม่มากนัก นอกจากนี้ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ยังมีอิสระในการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรที่เปิดสอนในสถานศึกษาได้ตามสภาพความพร้อมของสถาบัน และสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นเป็นสำคัญ โดยได้มีการประสานกับสถานประกอบการ ในการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถาบัน เพื่อให้หลักสูตรที่เปิดสอนตรงกับความต้องการของผู้เรียน ตลาดแรงงาน และยังสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะของหลักสูตรที่ดีดังที่ เสาวนีย์ เลวลีย์ (2536 : 44 - 46) ได้กล่าวไว้ คือหลักสูตรต้องมีความสอดคล้องกับสภาพความต้องการของสังคม มีความยืดหยุ่นตามความสนใจ ความต้องการ และความถนัดของผู้เรียน ยืดหยุ่นตามสภาพท้องถิ่น และสถานภาพของสถานศึกษา และควรเป็นหลักสูตรที่บุคคลทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการสร้างหรือปรับปรุง นอกจากนี้ สัจด์ อุทรานันท์ (2532 : 323 - 325) ได้กล่าวถึงหลักสูตรที่ได้รับความสนใจในปัจจุบันไว้ว่า มีลักษณะสำคัญ 3 ประการ คือ ต้องเป็นหลักสูตรแบบผสมผสาน เป็นหลักสูตรที่เน้นคุณภาพของผลผลิต และเป็นหลักสูตรที่สามารถสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วินัย สายหงษ์ (2528 : 93) ที่พบว่า หลักสูตรควรยืดหยุ่น สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น และควรเปลี่ยนแปลงเนื้อหาหลักสูตรให้ทันสมัยอยู่เสมอ

1.2 ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน นิสิตมีปัญหาในการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิชาที่สอนไม่ทันสมัย ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ ครูผู้สอนไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาในหลักสูตร และผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนควรเลือกใช้กลวิธีที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจ โดยจัดสภาพ การเรียนการสอนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้สอดคล้องกัน เพื่อให้ นิสิตมีความรู้หรือเกิดทักษะวิชาชีพนั้น ๆ เช่น การเชิญวิทยากรพิเศษมาบรรยายเสริมในบางวิชาซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่ง สำหรับ การเรียนการสอนในปัจจุบันควรเพิ่มการศึกษาดูงานในสถานประกอบการทางธุรกิจ อุไรวรรณวรรณศิลป์ (2540 : 86) พบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียน ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และทัศนีย์ พิศาลรัตนคุณ (2539 : 57) ที่ศึกษาปัญหาการ

เรียนของนิสิตปริญญาโทสาขาการศึกษาผู้ใหญ่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า ปัญหาการเรียน ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน ของนิสิตปริญญาโทสาขาการศึกษาผู้ใหญ่โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ด้านผู้เรียน นักศึกษามีปัญหาการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.6$) ค่อนข้างต่ำเพราะสภาพเศรษฐกิจและสังคมไทยในปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลให้ค่าครองชีพสูงขึ้นจึงทำให้ผู้เรียนมีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เมธี ฉายอรุณ (2536 : 143) ที่ศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง ศึกษาเฉพาะกรณีวิทยาลัยช่างกลปทุมวัน สังกัดกรม อาชีวศึกษา พบว่า นักศึกษาขัดสนในเรื่อง ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเรียน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ทศนีย์ พิศาลรัตนคุณ (2536 : 89) ที่ศึกษาปัญหาการเรียนของนิสิตปริญญาโท สาขาการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่า นิสิตปริญญาโท มีปัญหาสูงสุดในเรื่องค่าใช้จ่ายในการเรียน ที่มากเกินไป ทั้งนี้เนื่องจากลักษณะของรายวิชาบางวิชาจำเป็นต้องออกไปทัศนศึกษา และค่าใช้จ่ายในการถ่ายเอกสารตลอดจนค่าหน่วยกิตในการลงทะเบียนเรียน ทำให้ผู้เรียนมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อรุณ ปรีดีดิลก (2524 : 28 - 31) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการไม่มาเรียนของนักศึกษา และบุคลากรประจำการ พบว่า มีภาระรับผิดชอบต่อครอบครัว ซึ่งนอกจากนักศึกษาที่มีสถานภาพสมรสจะมีภาระรับผิดชอบต่อครอบครัวแล้วยังต้องมีภาระหน้าที่จากการทำงานประจำอีกด้วย และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เพอร์วิส (Purvis, 1980 : 163 - 175) ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยเปิด และพบว่านักศึกษาในมหาวิทยาลัยเปิดส่วนใหญ่มีภาระรับผิดชอบในการประกอบอาชีพของครอบครัวทำให้เป็นปัญหาต่อการเรียน อีกปัญหาหนึ่งก็คือ ผู้เรียนไม่กล้าซักถามผู้สอน ในสิ่งที่ตนไม่เข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะก่อนหน้านี้ นักศึกษาขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่กล้าแสดงออก กลัวอาจารย์ผู้สอนมากเกินไป

1.4 ด้านผู้สอน นักศึกษามีปัญหาการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.58$) ค่อนข้างต่ำเป็นเพราะ ครูผู้สอนได้มีการพัฒนาตนเอง โดยได้รับการสนับสนุนจากสถาบันฯ ให้ไปฝึกอบรมดูงาน และศึกษาต่อ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาทักษะในรูปแบบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และทั่วถึง เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยี ตามนโยบายการปฏิรูปครู และบุคลากรทางการศึกษา ทำให้ครูผู้สอน มีขวัญและกำลังใจที่จะปฏิบัติงานที่รับผิดชอบอย่างเต็มความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ดาวรุ่ง วีระกุล และคณะ (2530 : 30 - 32) ซึ่งได้ทำการประเมินผลการดำเนินงานโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ

จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดมีความรับผิดชอบสูง มีความเป็นกันเองกับนักศึกษา เข้าสอนตรงเวลา ดูแลเอาใจใส่นักศึกษาดี และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนการสอนหลาย ๆ แบบแต่บางครั้ง ผู้สอนอาจบรรยายเนื้อหา ในรายวิชาที่สอนเร็วเกินไป ทำให้ผู้เรียนตามไม่ทัน

1.5 ด้านการวัดผลและประเมินผล นักศึกษามีปัญหาการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ อาจารย์ผู้สอนขาดความเข้าใจถึงความต้องการที่จริงในการที่จะให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของการสอน รวมทั้งมีขาดความใกล้ชิด และปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนตลอดเวลา ทำให้ไม่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนอย่างละเอียด ที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการประเมินผลได้อย่างถูกต้องและยุติธรรมที่สุด ปัญหาเหล่านี้ได้แก่ข้อทดสอบมีมาก แต่ให้เวลาน้อยเกินไป ข้อทดสอบที่ใช้ในการวัดและประเมินผลมีความยากเกินไป ดังนั้น ผู้บริหารจึงให้อิสระแก่อาจารย์ผู้สอนในการกำหนดเกณฑ์การวัดผลและประเมินผล และแนะนำอาจารย์ผู้สอนให้วัดผลประเมินผลเป็นระบบอย่างต่อเนื่อง และอาจารย์ผู้สอนได้มีการชี้แจงรายละเอียดของเกณฑ์ที่ใช้วัดผลและประเมินผลแก่ผู้เรียนทุกครั้งและประเมินผลจากรายงานที่มอบหมาย รวมทั้งประเมินจากแบบทดสอบแบบปรนัย และอัตนัยควบคู่กันไป ทำให้มีปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนอยู่ในระดับดีขึ้น เอกศักดิ์ บุตรลับ (2537 : 53) ได้กล่าวถึงจุดหมายปลายทางของการวัดและประเมินผล ก็เพื่อปรับปรุงการเรียนของผู้เรียนและการสอนของครู ตลอดจนสื่อการเรียนการสอนที่ใช้ มีความเหมาะสมเพียงใด ควรปรับปรุงและแก้ไขอย่างไร

1.6 ด้านสื่อการเรียนการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวก นักศึกษามีปัญหาการเรียนโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะจำนวนนักศึกษาที่เข้ารับการศึกษามีจำนวนมากเกินไป จึงทำให้ความพร้อมเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนใช้ประกอบการเรียนการสอนไม่เพียงพอ และโดยเฉพาะสิ่งอำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ เช่น น้ำดื่ม โต๊ะ สำหรับนั่งพัก สื่ออุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียนอีกทั้งยังขาดงบประมาณในการสนับสนุนด้านนี้อีกด้วย ทำให้การจัดสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ให้กับนักศึกษายังไม่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วิราพร พงศ์อาจารย์ (2536 : 116) ที่ศึกษาแนวทางในการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ ความต้องการของท้องถิ่น สหวิทยาลัยพุทธชินราช พบว่า ผลการประเมินความพร้อมของอาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตามเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โปรแกรมที่ศึกษา รายได้ ผู้ปกครองต่อเดือนและอาชีพผู้ปกครอง เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนี้

2.1 นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงที่เข้ามาเรียนวิชาการบริหารธุรกิจ เป็นผู้ที่มีความสนใจและต้องการจะมีความรู้และทักษะวิชาชีพ เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปใช้เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ หรือเพื่อพัฒนาอาชีพที่ทำอยู่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จากพื้นฐานความต้องการและความรู้สึกนึกคิดที่คล้ายคลึงกัน เมื่อได้มาเรียนในสถาบันเดียวกัน ได้รับการถ่ายทอดความรู้จากครูผู้สอนในลักษณะเดียวกัน อยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกัน ย่อมทำให้นักศึกษาเหล่านี้เกิดความคิดในแนวเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของจิตตชา นิลดำ (2542 : 65) ที่ศึกษาปัญหาการเรียนของนิสิตปริญญาตรีภาคสมทบหลักสูตรบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มศว.พบว่าปัญหาการเรียนของนิสิตชายและนิสิตหญิงโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาด้านหลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษาชายมีปัญหามากกว่านักศึกษาหญิง ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาชายมีบุคลิกภาพความเป็นผู้นำ มีภาระรับผิดชอบสูงจึงมีความคาดหวังไว้กับหลักสูตรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนไว้สูง ถ้าหลักสูตรที่ใช้ในการจัดการเรียนไม่เหมาะสม มีเนื้อหาไม่ครอบคลุมวิชาชีพ หลักสูตรไม่ได้บรรจุทักษะที่จำเป็นบางอย่างในการปฏิบัติงานจริง จะทำให้ขาดความรู้ ขาดประสบการณ์ในการนำไปประกอบอาชีพ

2.2 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะนักศึกษาวិชาการบริหารธุรกิจ ไม่ว่าจะมียุทธศาสตร์ทางการเรียน สูง ปานกลาง หรือต่ำจะเป็นผู้ที่มีความตั้งใจในการเรียน ทบทวน ฝึกฝนปฏิบัติ มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย และแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอเหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ รัตนา ประเสริฐศรี (2543 : 67) ที่ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน พบว่านักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 นักศึกษาที่มีโปรแกรมที่ศึกษาต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้งนี้เพราะนักศึกษาที่เรียนโปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป หรือนักศึกษาที่เรียนโปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ก็เป็นนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจเหมือนกัน ที่มีความสนใจและต้องการจะมีความรู้และทักษะวิชาชีพ เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปใช้เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ หรือเพื่อพัฒนาอาชีพที่ทำอยู่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของดาวรุ่ง วีระกุลและคณะ (2531) ได้ทำการประเมินผลการดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการที่แม่ฮ่องสอนพบว่านักศึกษาทั้งสามวิชาเอกมีปัญหาการเรียนไม่แตกต่างกัน

2.4 นักศึกษาที่รายได้ผู้ปกครองต่อเดือนต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ไม่ว่าจะผู้ปกครองจะมีรายได้ต่อเดือนอยู่ในระดับใดก็ตาม ปัญหาการเรียนจะไม่แตกต่างกัน เนื่องจากการเรียนวิชาการบริหารธุรกิจ อาศัยสติปัญญา ความตั้งใจเรียน ตำราเรียน ค่าใช้จ่ายในการเรียน เช่น อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้มีราคาไม่แพงเหมือนช่างอุตสาหกรรม จึงทำให้นักศึกษามีปัญหาการเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของรัตนา ประเสริฐศรี (2543 : 67) ที่ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสาขาวิชาการบัญชีวิทยาลัยพาณิชย์การเซตุน พบว่านักศึกษาที่รายได้ผู้ปกครองต่อเดือนต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่รายได้ผู้ปกครองต่อเดือนมากกว่า 15,000 บาท กับนักศึกษาที่รายได้ผู้ปกครองต่อเดือน 5,001 - 10,000 บาท นักศึกษาที่รายได้ผู้ปกครองต่อเดือน 10,001 - 15,000 บาท และนักศึกษาที่รายได้ผู้ปกครองต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท มีปัญหาการเรียนด้านวิธีการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน โดยนักศึกษาที่รายได้ผู้ปกครองต่อเดือนมากกว่า 15,000 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่านักศึกษาที่รายได้ผู้ปกครองต่อเดือน 5,001 - 10,000 บาท. นักศึกษาที่รายได้ ผู้ปกครองต่อเดือน 10,001-15,000 บาท และนักศึกษาที่รายได้ผู้ปกครองต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท ทั้งนี้เป็นเพราะนักศึกษาที่รายได้ผู้ปกครองต่อเดือนสูงกว่า 15,000 บาท เป็นผู้ที่พลาดหวังจากการสอบเข้ามหาวิทยาลัยของรัฐ หรือมหาวิทยาลัยเอกชนที่มีชื่อเสียงมาก่อน จึงมีความคาดหวังด้านวิธีการจัดการเรียนการสอนไว้สูงมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไรวรรณ วรรณศิลป์ (2540 : 88) ที่พบว่านักศึกษาภาคสมทบที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีปัญหาด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.5 นักศึกษาที่อาชีพผู้ปกครองต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจไม่ว่าผู้ปกครองจะมีอาชีพอะไรก็ตาม ปัญหาการเรียนจะไม่แตกต่างกันเพราะนักศึกษาทุกคนจะตั้งใจเรียนเพื่อให้มีความรู้และทักษะอาชีพ เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปใช้เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการวิจัย ของสถาบันราชภัฏเพชรบุรี พบว่าผู้ปกครองของนักศึกษาจะประกอบอาชีพต่าง ๆ มีรายได้เพียงพอ ที่จะเป็นค่าใช้จ่ายและไม่เป็นอุปสรรคในการเรียนของนักศึกษา

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาที่อาชีพผู้ปกครองรับจ้างและธุรกิจส่วนตัว กับนักศึกษาที่อาชีพผู้ปกครองเกษตรกร มีปัญหาด้านวิธีการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน โดยนักศึกษาที่อาชีพผู้ปกครองรับจ้างและธุรกิจส่วนตัวมีปัญหามากกว่า ทั้งนี้เป็นเพราะนักศึกษาที่อาชีพผู้ปกครองเกษตรกร จะต้องช่วยเหลืองานทางบ้านเป็นประจำอยู่เสมอทำให้เป็นผู้มีความรับผิดชอบ มีความเชื่อมั่นในตนเอง ประสบการณ์ และมีความคิดที่จะเรียนที่สถาบันราชภัฏเพชรบุรีมาตั้งแต่ต้น ไม่คิดที่จะไปเรียนต่อในกรุงเทพฯ จึงมีปัญหาการเรียนด้านวิธีการจัดการเรียนการสอนน้อยกว่านักศึกษาที่อาชีพผู้ปกครองรับจ้างและธุรกิจส่วนตัว

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากการศึกษาปัญหาการเรียนด้านหลักสูตร พบว่าข้อที่เป็นปัญหามากคือ ผู้เรียนยังขาดความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ตนเองเรียน ดังนั้นอาจารย์และผู้เกี่ยวข้องควรชี้แจงให้นักศึกษาเข้าใจจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และควรมีคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรให้มีความทันสมัย และตรงกับความต้องการของผู้เรียน และให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในท้องถิ่นและควรดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทันกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เศรษฐกิจ และสังคม โดยเปิดโอกาสให้ตัวแทนของแต่ละหน่วยงานในท้องถิ่นได้เข้ามาเป็นคณะกรรมการ นอกจากนี้ ควรมีการประชุม สัมมนาผู้บริหาร และครูผู้สอน ให้มีความรู้ความเข้าใจให้ตรงกันเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการจัดทำหลักสูตร

2. จากการศึกษาปัญหาการเรียนด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน พบว่า ข้อที่เป็นปัญหามากคือ การศึกษาดูงานในสถานประกอบการทางธุรกิจมีน้อยเกินไป สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ควรจัดให้นักศึกษาได้ออกไปศึกษาดูงานในสถานประกอบการทางธุรกิจอีกทางหนึ่งด้วย ทั้งนี้เป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ ความรู้ เพื่อสามารถนำไปใช้ได้ในอนาคต

3. จากการศึกษาปัญหาการเรียนด้านผู้เรียน พบว่า ข้อที่เป็นปัญหามากคือ ผู้เรียนไม่กล้าซักถามผู้สอนในสิ่งที่ตนไม่เข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน อาจารย์ผู้สอนควรสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองกับผู้เรียน ซึ่งอาจช่วยให้ผู้เรียนมีความกล้าซักถามผู้สอนเพิ่มมากขึ้น

4. จากการศึกษาปัญหาการเรียนด้านผู้สอน พบว่า ข้อที่เป็นปัญหามากคือ ผู้สอนบรรยายเนื้อหาในรายวิชาที่สอนเร็วเกินไป ทำให้ผู้เรียนตามไม่ทัน สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ควรจัดสัมมนาเทคนิควิธีการถ่ายทอดความรู้ การพัฒนา การผลิตสื่อการเรียนการสอน เพื่อให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5. จากการศึกษาปัญหาการเรียนด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ข้อที่เป็นปัญหา มากคือจำนวนข้อทดสอบมีมากแต่ให้เวลาในการทำข้อสอบน้อยเกินไป สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ควรจัดให้มีการประชุมผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องในด้านการวัดและประเมินผล เพื่อศึกษาว่า หลักเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่ใช้มีข้อบกพร่องอย่างไรบ้าง ที่จะต้องแก้ไขหรือปรับปรุงให้ทันสมัยยิ่งขึ้น เพื่อนำมาถ่ายทอดให้ผู้สอนได้เข้าใจหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติในแนวเดียวกัน

6. จากการศึกษาปัญหาการเรียนด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่าข้อที่เป็นปัญหามากคือ การบริการน้ำดื่ม มีไม่เพียงพอ และมีไม่ทั่วถึงทุกอาคารเรียนผู้วิจัย เสนอว่า ผู้บริหารควรดำเนินการจัดหาและบริการสิ่งอำนวยความสะดวกให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา ทั้งนี้ผู้บริหารอาจต้องจัดสรรงบประมาณเพื่อเตรียมจัดซื้อสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกต่อนักศึกษา และจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการดูแลรักษาให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี มีประสิทธิภาพอยู่ตลอดเวลา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยความคิดเห็นของผู้บริหาร และอาจารย์เพิ่มเติม เพื่อจะได้ทราบว่าผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นอย่างไรต่อปัญหาในการจัดการเรียนการสอนเพราะผู้บริหารและอาจารย์เป็นบุคคลที่จะพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนได้ดีที่สุด เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาการบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งผลให้มีการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

2. ศึกษาวิจัยการประเมินติดตามผลผลิตคุณภาพของนักศึกษา เพื่อทราบข้อบกพร่อง จุดอ่อนของหลักสูตร และหาแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน ให้มีความเหมาะสมอยู่เสมอ
3. ควรวิจัยประเด็นปัญหาอื่นๆของนักศึกษาเพิ่มเติมอีก

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กิติมา ปรีดีติติก. (2532). *การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : อักษรพิพัฒน์.
- กรพันธ์ วัฒนสุข. (2532). *ปัญหาการเรียนและวิธีเผชิญปัญหาการเรียนของนักศึกษาพยาบาล
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นพรัตน์วชิระ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.*
- ศิริบุญ จงวุฒิเวศย์ และคณะ. (2541). *รายงานการวิจัยสภาวะการทำงาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการ
การจัดการเรียนการสอน และแนวทางการพัฒนาวิชาชีพศึกษาศาสตร์ของบัณฑิต
ที่สำเร็จการศึกษา จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศิลปากร.*
- จารึก ชุกติติกุล. (2520). *โปรแกรมการพัฒนาสมรรถภาพความเป็นครู*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
บำรุงนุกุลกิจ.
- จิตตชา นิลดำ. (2542). *ปัญหาในการเรียนของนิสิตปริญญาตรีภาคสมทบ หลักสูตรบริหารธุรกิจ
(ต่อเนื่อง 2 ปี). วิทยานิพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร.อัดสำเนา.*
- จันทร์บุรี วิชัยภัทตะ. (2536). *ปัญหาการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.*
- จีรพันธ์ พูลพัฒน์. (2524). *เอกสารประกอบการเรียน*. กรุงเทพฯ : วารสารข้าราชการ (4) :
75 -86; เมษายน.
- ชมเพลิน จันทร์เรืองเพ็ญ. (2519). *การสอนแบบต่างๆ ในระดับอุดมศึกษา*. 3(39) : 39 :
พฤษภาคม - มิถุนายน.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์และคณะ. (2521). *ระบบสื่อสารการสอน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2541). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพฯ : เทพนิมิตรการพิมพ์.
- ชวาล แพร์ตณกุล. (2526). *เทคนิคการวัดผล*. พิมพ์ครั้งที่ 5. พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- ชิตชนก เริงเขาว์. (2539). *วิธีวิจัยทางการศึกษา*. สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต
ปัตตานี.
- ดวงเดือน สายเชื้อ. (2542). *การศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอน
อาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.*

- ดาวรุ่ง วีระกุลและคณะ. (2532). *สรุปการประเมินผลการดำเนินงาน กศ.บป.แม่ฮ่องสอน ช่วงปีการศึกษา 2530 - 2532. ศูนย์วิจัยและบริการการศึกษาวิทยาลัยครูเชียงใหม่. สหวิทยาลัยล้านนา. ถ่ายเอกสาร.*
- ทีศนา เขมณี. (2526). "การประเมินผลหลักสูตร", ในเอกสารประกอบการประชุมสัมมนาเรื่อง *แนวทางการประเมินผลพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา.*
- ทัศนีย์ พิศาลรัตน์คุณ. (2539). *ปัญหาการเรียนของนิสิตปริญญาโท เอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.ปริญญาโท กศ.ม กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- ฉำรง บัวศรี. (2532). *ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและการพัฒนา. กรุงเทพฯ : ครูสภา ลาดพร้าว.*
- นางนุช สอนสุวิทย์. (2538). *สมรรถนะวิชาชีพของอาจารย์ผู้สอนวิชาการธุรกิจ ในวิทยาลัยครู สหวิทยาลัยล้านนา. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- นพคุณ ศิริวรรณและคณะ. (2539). *รายงานการวิจัยความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาและการฝึกอบรมเพิ่มเติมของอาจารย์เกษตร ในหน่วยงานหรือสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.*
- นิภาพร วิโรทัยสกุล. (2539). *คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ตามทัศนะของนักศึกษาสายวิชาบริหารธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- นิลวรรณ อมรปิยะพงศ์. (2544). *ปัญหาการเรียนของนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขาธุรกิจค้าปลีก วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม. สารนิพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- นวพร ธนวัฒน์. (2536). *ปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพยะสั้นในคณะวิชาคหกรรมศาสตร์วิทยาลัยสารพัดช่าง กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. (2521). *การวัดและประเมินผลการศึกษา; ทฤษฎีและการประยุกต์.*

- บุญเรียง ขจรศิลป์. (2539). *วิธีวิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประจักษ์ ศรีวัฒนพงศ์. (2535). *การติดตามผลหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประเวศ วะสี. (2539). *ปฏิรูปการศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ : บริษัทสร้างสื่อ.
- ประสิทธิ์ กองสาสนะ. (2541). *รายงานการวิจัย ลักษณะที่พึงประสงค์ของอธิการบดี สถาบันราชภัฏ ในทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์*. สกลนคร : สถาบันราชภัฏสกลนคร.
- เป็รื่อง กิจรัตน์. (2532). *หลักสูตรอุตสาหกรรมและการจัดมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูพระนคร.
- พิสมัย บัวอุไร. (2542). *ปัญหาการเรียนของนักศึกษาในโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลทั่วไป โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์*. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พิพัฒน์ สุจำนงค์. (2522). *สุขศึกษา*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- พะยอม วงศ์สารศรี. (2529). *การบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ : พรวานนการพิมพ์.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2524). *หลักและวิธีการสอนระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ปิญญู สารธ. (2526). *การบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ ศ.ส.การพิมพ์.
- มันเกียรติ โกศลนิตติวงษ์. (2527). *สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก ในทัศนะของผู้บริหารอาจารย์ และนักศึกษา*. วิทยานิพนธ์ ค.ม.กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เมธี ปิลันธนาพันธ์. (2531). *การบริหารอาชีพและเทคนิคศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไอ.เอส. ฟรินติ้งเฮาส์.
- รวิวรรณ ชินะตระกูล. (2540). *วิธีวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.
- รัตนา ประเสริฐศรี. (2543). *ปัญหาการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยพัฒนศึกษการเซตุน*. สารนิพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รุ่ง แก้วแดง. (2541). *ปฏิวัติการศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ : มติชน.

- รัชนี้ ทรัพย์สิน. (2537). ปัญหาการเรียนการสอนแผนกวิชาช่างก่อสร้างในวิทยาลัยเทคนิค
กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.พิษณุโลก : มหาวิทยาลัย
นเรศวร.
- ละเมียด ลิ้มอักษร. (2528). วิชาครูตอน 2. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ ปทุมธานี : วิทยาลัยครู
เพชรบุรี วิทยาลัยการณ. ม.ป.ป.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4
กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น .
- วิราพร พงศ์อาจารย์. (2529). รายงานการวิจัย แนวทางในการพัฒนาอาจารย์เพื่อเปิดหลักสูตร
สาขาวิชาการและวิชาชีพ วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม พิษณุโลก. พิษณุโลก : วิทยาลัยครู
พิบูลสงคราม .
- สถาบันราชภัฏเพชรบุรี. (2544). คู่มือนักศึกษา สถาบันราชภัฏเพชรบุรี 2544. เพชรบุรี :
นานาสังพิมพ์.
- ..... (2541). รายงานการวิจัย ความต้องการเข้าศึกษาต่อในสถาบันราชภัฏ เพชรบุรี
ปีการศึกษา 2541. เพชรบุรี : สถาบันราชภัฏเพชรบุรี.
- สมจิตร ยิงยงดำรงคฤทธิ. (2540). การศึกษาปัญหาการเรียน ของนักศึกษาวิชาชีพ หลักสูตร
ระยะสั้น แผนกวิชาช่างยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่างในเขตกรุงเทพมหานคร.
ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สีปพนนท์ เกตุทัต. (2528). พลังการศึกษาต่อการพัฒนาประเทศ ,ทัศนะจากนักวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยี. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมหวัง พิธยานุวัฒน์. (2524). การประเมินผลโครงการประชุมหลักการและการประยุกต์ใช้.
กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สมบูรณ์ สงวนญาติ. (2534). เทคโนโลยีทางการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 3.กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์การศาสนา กรมการศาสนา.
- สมศักดิ์ สรสินธุ์. (2540). ปัญหาของอาจารย์เกี่ยวกับการสอนโปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป
หลักสูตรศิลป ศาสตร์บัณฑิตของสหวิทยาลัยทราวดี. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- สหวิทยาลัยทวารวดี. (2536). รายงานการวิจัย การสำรวจสภาพการจัดการเรียนการสอน
กศ.บป.ของวิทยาลัยครูในสหวิทยาลัยทวารวดี ปีการศึกษา 2535. กรุงเทพฯ :
กรมการฝึกหัดครู.
- ลำอานงค์ งามวิชา. (2543). การวิจัยธุรกิจศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุนทรินทร์ ธนโกไสย. (2536). รายงานการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษา
จากการรายงานของนักศึกษา จากทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษา และจากทัศนะของ
อาจารย์ผู้ทำหน้าที่บุคลากรทางด้านบริการในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์. กรุงเทพฯ :
กรมการฝึกหัดครู.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. (2542). การวิจัยและประเมินผลการศึกษาผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ :
ไอ.เอส.พรินติ้งเฮ้าส์,
- ..... (2544). จิตวิทยาเพื่อการฝึกอบรมผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : ธีระป้อมวรรณกรรม.
- สุมิตร คุณานุกร. (2518). หลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- อำภา บุญช่วย. (2537). การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
ไอ.เอส.พรินติ้งเฮ้าส์.
- อุไรวรรณ จรรณสิทธิ์. (2540). ปัญหาในการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประกาศนียบัตรครู เทคนิคชั้นสูง ช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยช่างกลปทุมวัน.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อุทุมพร ทองอุไทย. (2518). การประเมินอาจารย์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- เอกศักดิ์ บุตรลับ. (2537). ครูและการสอน. เพชรบุรี : คณะวิชาครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏ
เพชรบุรี.
- Campbell, Donald T. (1966). *Experimental and Quasi - Experimental Design for
Research*. Rand McNally College Publishing Company.
- Kerlinger Fred N. (1973). *Foundation of Behavioral Research*. 2ed. Holt, Rinehart and
Winston, lcc.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความร่วมมือ

ที่ ทม 1012/ 3051

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๐ พฤษภาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีสถาบันราชภัฏจอร์เจีย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายเลิศ เรืองสินภิญญา นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้ศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 ภาคปกติ โปรแกรมการจัดการและการบริหารธุรกิจ จำนวน 30 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ในระหว่างเดือนมิถุนายน 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายเลิศ เรืองสินภิญญา ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/ 3052

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๐ พฤษภาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีสถาบันราชภัฏเพชรบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายเลิศ เรืองสินภิญญา นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้ศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 ภาคปกติ โปรแกรมการจัดการและการบริหารธุรกิจ จำนวน 195 คน ตอบแบบสอบถามปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ในระหว่างเดือนมิถุนายน 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายเลิศ เรืองสินภิญญา ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 02-258-4119

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ดร.จารึก ชุกิตติกุล

รองคณบดีคณะคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีชั้นสูง

สถาบันราชภัฏเพชรบุรี

อายุ 55 ปี

การศึกษา กศ.ด. พัฒนศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เริ่มรับราชการตั้งแต่ 17 พฤษภาคม พ.ศ.2515 จนถึงปัจจุบัน

อาจารย์เสนาะ กลิ่นงาม

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการ (อาจารย์ระดับ 7)

สถาบันราชภัฏเพชรบุรี

อายุ 46 ปี

การศึกษา ค.ม.การบริหารการศึกษา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เริ่มรับราชการตั้งแต่ 23 พฤษภาคม พ.ศ.2523 จนถึงปัจจุบัน

ผศ.นรินทร์ ศรียรรณารถ

หัวหน้าฝ่ายโครงการภาค กศ.บป. สำนักส่งเสริมวิชาการ

สถาบันราชภัฏเพชรบุรี อายุ 45 ปี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ระดับ 8

การศึกษา บช.ม.บัญชีการเงิน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค

แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง
ปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ
ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี

*****

คำชี้แจงเกี่ยวกับแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัย เรื่อง ปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรีสถาบันราชภัฏเพชรบุรี งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. แบบสอบถามฉบับนี้ต้องการทราบปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจระดับปริญญาตรีสถาบันราชภัฏเพชรบุรี การตอบแบบสอบถามจะไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อผลการเรียนของท่าน คำตอบของท่านจะถือเป็นความลับ และการตอบแบบสอบถามขอให้ตอบตามสภาพจริง ซึ่งผลที่ได้จะนำไปใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น

3. แบบสอบถามฉบับนี้มี 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่มีต่อโปรแกรมที่ศึกษา

ทั้งนี้ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามทุกข้อ ตามสภาพปัญหาที่เป็นจริงทุกประการ ผู้วิจัยขอขอบคุณในความร่วมมือเพื่อการวิจัยครั้งนี้

(นายเลิศ เรืองสินภิญญา)
นิสิตปริญญาโท เอกธุรกิจศึกษา

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ
ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี

*****

ตอนที่ 1 แบบสำรวจข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานสภาพของผู้ตอบ

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ( ) หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุด

1. เพศ

 ชาย หญิง

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน(ระดับผลคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2543 ถึงภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543 รวม 2 ภาคเรียน)

 1.00 – 1.99 2.00 - 2.99 3.00 - 4.00

3. โปรแกรมศึกษา

 โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ

4. รายได้ผู้ปกครองต่อเดือน

 ต่ำกว่า 5,000 บาท 5,001 - 10,000 บาท. 10,001 - 15,000 บาท. มากกว่า 15,000 บาท.

5. อาชีพผู้ปกครอง

 ธุรกิจส่วนตัว รับจ้าง รับราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ เกษตรกร(ทำสวน ทำนา ทำไร่ ประมง เลี้ยงสัตว์)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี รวม 6 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านวิธีการเรียนการสอน ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความแต่ละข้อแล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด.

คะแนน	5	หมายถึง	มีปัญหามากที่สุด
คะแนน	4	หมายถึง	มีปัญหามาก
คะแนน	3	หมายถึง	มีปัญหาปานกลาง
คะแนน	2	หมายถึง	มีปัญหาน้อย
คะแนน	1	หมายถึง	มีปัญหาน้อยที่สุด

ข้อ ที่	ปัญหา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
1.	เนื้อหาวิชาในหลักสูตรไม่ทันสมัย และไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน					
2.	เนื้อหาวิชาที่เรียนไม่สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้					
3.	การจัดลำดับเนื้อหาในรายวิชาต่างๆ ของแต่ละภาคเรียนไม่ต่อเนื่องกัน					
4.	การจัดลำดับเนื้อหาวิชาในแต่ละรายวิชาไม่ได้เรียงตามลำดับความยากง่าย					
5.	ผู้เรียนยังขาดความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ตนเองเรียน					
6.	หลักสูตรกำหนดเวลาในการฝึกภาคปฏิบัติในบางวิชาน้อยเกินไป					
7.	เนื้อหาในแต่ละรายวิชาขาดการปลูกฝังด้าน คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณทางธุรกิจที่สามารถนำไปใช้ในทางปฏิบัติงาน					

ข้อ ที่	ปัญหา	ระดับปัญหา				
		มาก ที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
8.	เนื้อหาวิชาในหลักสูตรไม่เพียงพอที่จะเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อระดับสูง					
9.	เนื้อหาวิชาที่เรียนไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานในท้องถิ่นอย่างแท้จริง					
10.	เนื้อหาที่เรียนในหลักสูตรไม่ได้บรรจุทักษะที่จำเป็นบางอย่างในการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน					
11.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เหมาะสมกับวัยและระดับการศึกษาของผู้เรียน					
12.	บางวิชามีการจัดวิทยากรพิเศษมาบรรยายน้อยเกินไป					
13.	งานที่ผู้สอนมอบหมายให้ศึกษาค้นคว้านอกชั้นเรียน มีปริมาณมากเกินไป					
14.	ภาระงานที่ได้รับมอบหมายในแต่ละรายวิชาไม่เหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิตของรายวิชานั้นๆ					
15.	สภาพบรรยากาศภายในชั้นเรียนไม่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้					
16.	ผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
17.	การศึกษาดูงานในสถานประกอบการทางธุรกิจมีน้อยเกินไป					
18.	วิธีการสอนไม่สอดคล้องกับรายวิชาที่เรียน ส่วนมากใช้การบรรยายเพียงวิธีเดียว					
19.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่สอดคล้องกับระดับสติปัญญา ความสามารถของผู้เรียน					
20.	เวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรมกลุ่ม มีน้อยเกินไป					

ข้อ ที่	ปัญหา	ระดับปัญหา				
		มาก ที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
21.	ผู้เรียนมีความแตกต่างกันทางด้านประสบการณ์ และทักษะในการปฏิบัติงานด้านธุรกิจ					
22.	ผู้เรียนไม่กล้าซักถามผู้สอน ในสิ่งที่ตนไม่เข้าใจ เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่เรียน					
23.	จำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนมีจำนวนมากเกินไป					
24.	ผู้เรียนไม่มีเวลาเข้าห้องสมุด หรือศึกษาค้นคว้า เพิ่มเติมนอกชั้นเรียน					
25.	ผู้เรียนต้องใช้เวลาในการปรับตัวเข้ากับ เพื่อนร่วมชั้นเรียน					
26.	ปัญหาด้านเศรษฐกิจของประเทศส่งผลกระทบต่อ ในเรื่องค่าใช้จ่ายด้านการเรียนของผู้เรียน					
27.	บุคคลในครอบครัวไม่ให้การสนับสนุนในการมา เรียนของผู้เรียน					
28.	ความไม่สะดวกในการเดินทางมาเรียนของผู้ เรียน					
29.	ผู้เรียนมีภาระรับผิดชอบทางครอบครัว ทำให้ เป็นอุปสรรคต่อการเรียน					
30.	ผู้เรียนมีโรคประจำตัวที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน					
31.	ผู้สอนไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมใน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการอภิปราย ในชั้นเรียน					
32.	ผู้สอนไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิด เห็นในระหว่างเรียน					
33.	ผู้สอนบรรยายไม่ชัดเจนทำให้ผู้เรียนขาดความรู้ ความเข้าใจในสิ่งที่เรียน					
34.	ผู้สอนขาดความเอาใจใส่ต่อปัญหาการเรียนของ ผู้เรียนแต่ละคน					

ข้อ ที่	ปัญหา	ระดับปัญหา				
		มาก ที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
35.	ผู้สอนขาดการแสดงออกซึ่งการมีมนุษยสัมพันธ์ ระหว่างผู้สอนต่อผู้เรียน					
36.	ผู้สอนเข้าสอนไม่ตรงเวลา ล่าช้าเป็นประจำ					
37.	ผู้สอนขาดทักษะ ความชำนาญในการถ่ายทอด ความรู้					
38.	ผู้สอนไม่นำหลักจิตวิทยามาใช้ในการจัดการ เรียนการสอน เช่นการกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ ฯลฯ					
39.	ผู้สอนไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้เรียนที่อยู่ใน วัยรุ่น					
40.	ผู้สอนบรรยายเนื้อหาในรายวิชาที่สอนเร็วเกินไป ทำให้ผู้เรียนตามไม่ทัน					
41.	การควบคุมห้องสอบไม่รัดกุม มีการลอกข้อสอบ ทำให้การตัดเกรดขาดความยุติธรรม					
42.	เกณฑ์ในการพิจารณาการวัดและประเมินผล กำหนดไว้คลุมเครือไม่ชัดเจน					
43.	ข้อทดสอบที่ใช้ในการวัดและประเมินผลการ เรียนแต่ละครั้ง ไม่ตรงกับเนื้อหาที่เรียน					
44.	ข้อทดสอบที่ใช้ในการวัดและประเมินผลการ เรียนแต่ละครั้ง มีความยากเกินไป					
45.	ผู้สอนขาดการชี้แจงข้อบกพร่องที่พบจากการวัด และประเมินผลแก่ผู้เรียน					
46.	จำนวนข้อทดสอบมีมากแต่ให้เวลาในการทำข้อ สอบน้อยเกินไป					
47.	ผู้สอนมิได้นำวิธีการวัดและประเมินผลหลายๆ รูปแบบมาใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียน					

ข้อ ที่	ปัญหา	ระดับปัญหา				
		มาก ที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
48.	ผู้สอนมิได้ทำการวัดและประเมินผลการเรียน ของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ					
49.	การวัดและประเมินผลการเรียนของผู้สอนแต่ละ คนขาดความยุติธรรม					
50.	การแจ้งผลการเรียน ให้ผู้เรียนทราบหลังการวัด และประเมินผลไม่ตรงตามกำหนดเวลาที่ สถาบันระบุไว้					
51.	สื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับใช้ประกอบการ เรียนการสอนไม่ทันสมัย และยังด้อยประสิทธิ ภาพ					
52.	ผู้เรียนไม่สะดวกในการติดต่อขอใช้สื่อ อุปกรณ์ เพื่อนำเสนอกิจกรรมประกอบการเรียนการสอน เนื่องจากบุคลากรที่ให้บริการไม่อยู่ประจำห้อง สื่อ					
53.	จำนวนสื่อ อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนมี ไม่เพียงพอกับจำนวนของผู้เรียน เช่น เครื่อง ปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์สำนักงาน ฯลฯ					
54.	ความไม่พร้อมของห้องเรียน อาคารเรียนและ เก้าอี้ นั่งฟังบรรยาย					
55.	การบริการน้ำดื่ม มีไม่เพียงพอ และมีไม่ทั่วถึง ทุกอาคารเรียน					
56.	ภายในชั้นเรียนยังขาดอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบกับ สื่อการสอน เช่น ปลั๊กไฟ จอรับภาพข้ามศีรษะ เครื่องขยายเสียง ฯลฯ					
57.	สภาพของชั้นเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อการ ใช้ อุปกรณ์การสอน					
58.	ห้องสมุดมีหนังสือ เอกสาร ตำราทางด้านบริหาร ธุรกิจ และการจัดการที่ให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้า เพิ่มเติมไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน					

ข้อ ที่	ปัญหา	ระดับปัญหา				
		มาก ที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
59.	พื้นที่ภายในห้องสมุดมีความคับแคบเกินไปไม่มีที่นั่งสำหรับศึกษาค้นคว้า					
60.	สถาบันจัดให้มีสถานที่ที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียนได้ใช้พักผ่อนในช่วงพัก และชั่วโมงว่างน้อยเกินไป					

ตอนที่ 3 ข้อมูลที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับการเรียนของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ที่มีต่อโปรแกรมที่ศึกษา

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

ด้านหลักสูตร.....

.....

ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน.....

.....

ด้านผู้เรียน.....

.....

ด้านผู้สอน.....

.....

ด้านการวัดและประเมินผล.....

.....

ด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก.....

.....

ประวัติย่อของผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายเลิศ เรืองสินภิญญา
วัน เดือน ปี เกิด	วันที่ 27 กรกฎาคม 2498
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	119 หมู่ 4 ถนนเพชรบุรี – บ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนสินภิญโญ 119 หมู่ 4 ถนนเพชรบุรี – บ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
ประวัติการศึกษา	<p>พ.ศ.2515 มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพรหมานุสรณ์ จังหวัดเพชรบุรี</p> <p>พ.ศ.2519 สต.บ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p> <p>พ.ศ.2545 กศ.ม.ธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร</p>